

Ἡ Βορρεια Ἰπειρος

Μηνιαιον Δελτιον Πολιτικον Κοινωνικον Φιλολογικον
Οργανον του εν Αθηναϊς Συλλογου Βορειοηπειρωτων

== ΘΑΡΣΕΙΝ ΧΡΗ ΤΑΧ ΑΥΡΙΟΝ ΕΣΕΤ ΑΜΕΙΝΟΝ ==

ΑΘΗΝΑΙ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1935 ΤΕΥΧΟΣ

6

Ἡ ΒΟΡΕΙΟΣ ΗΠΕΙΡΟΣ,

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΠΟΛΙΤΙΚΟΝ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ
ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΟΥ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΩΝ

Γραφεῖα: Ὁδὸς Κάνιγος 21

Συνδρομὴ ἔτησίᾳ ἑσωτερικοῦ Δραχ. 100
ἑξωτερικοῦ Δολλάρια 2

L'ÉPIRE DU NORD

BULLETIN MENSUEL POLITIQUE
SOCIAL LITTÉRAIRE
ORGANE DE LA LIGUE
DES ÉPIROTES DU NORD

BUREAUX: Rue Canigos 21

ABONNEMENT Grèce Dr. 100
ANNUEL Étranger 2

Προϊστάμενος Τυπογραφείου ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΤΕΛΗΣ Ἀριστοτέλους 16

Ὅποιος θέλει νὰ ἐνδυθῇ μὲ
γούστο ἐπισκέπτεται τὸν

Ν. Μ. ΑΣΣΙΟΝ!

Ἰφάσματα

Ἀγγλικὰ

Ἑλληνικὰ

Ἐφορμογὴ

τελεία

Κομ-

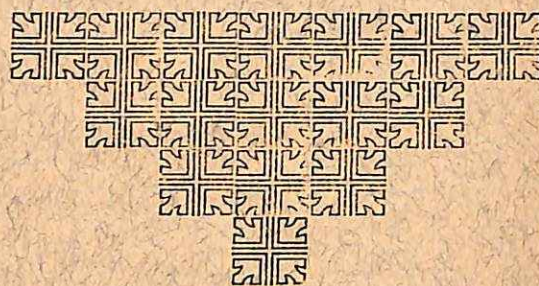
ψό-

της

Αἰόλου

73

ΕΜΠΟΡΟΡΡΑΠΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ

ΕΜΠΟΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

ΥΠΟΚΑΜΙΣΩΝ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΛΩΛΗ

ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑΣ 81

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΤΥΠΟΙΣ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ 16

Ἡ ΒΟΡΕΙΟΣ ΗΠΕΙΡΟΣ

ΑΘΗΝΑΙ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

ΤΕΥΧΟΣ 6

.... ΚΑΙ ΑΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΝΘΗΚΑΙ ΑΝΤΛΟΥΝ ΤΗΝ ΑΞΙΑΝ ΤΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΛΗΝ ΠΙΣΤΙΝ ΤΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΝ ΠΡΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΝ ΑΥΤΩΝ!!

Διὰ τῆς ἀπὸ 6 Ἀπριλίου 1935 γνωμοδοτικῆς ἀποφάσεώς του τὸ Διεθνὲς Δικαστήριον τῆς Χάγης κατεδίκασεν, ὡς γνωστόν, τὴν ἀλβανικὴν ἀποψιν περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς λειτουργίας τῶν μειονοτικῶν σχολῶν, ὡς ἀντίθετον πρὸς τὰς περὶ προστασίας τῶν μειονοτήτων διεθνῶς ἀνειλημμένας ὑποχρεώσεις τῆς Ἀλβανίας.

Κατόπιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης ὁ ἀλβανὸς ἀντιπρόσωπος ἐδήλωσεν ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Κ.Τ.Ε., κατὰ τὴν ἀπὸ 23 Μαΐου ἐ. ἐ. συνεδρίαν αὐτοῦ, ὅτι εἰς τὸ ἐξῆς ἡ Κυβέρνησις του ἠθέλε συμμορφωθῇ πρὸς τὴν ἐν λόγω ἀπόφασιν.

Ἡ δὴλωσις ὅμως αὕτη ἐκρίθη παρὰ τοῦ Συμβουλίου ὡς ἀόριστος καὶ ὄχι ἀρκετὴ διὰ τὴν τελεσφόρον περιφρούρησιν τῶν δικαιωμάτων τῆς ἐλληνικῆς μειονότητος, τῆς ὁποίας αἱ Ἀλβανικαὶ Ἀρχαὶ εἶχον, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, αὐθαιρέτως κλείσει τὰς σχολαί. Τοῦτου ἕνεκα τὸ Συμβούλιον ἀνέβαλε τὴν ὀριστικὴν του ἀπόφασιν μέχρις ὅτου ἡ Ἀλβανικὴ Κυβέρνησις παράσχη συγκεκριμένης πληροφορίας περὶ τοῦ τρόπου, κατὰ τὸν ὁποῖον θὰ ἐξεπλήρου εἰς τὸ μέλλον τὰς σχετικὰς αὐτῆς ὑποχρεώσεις.

Καὶ πράγματι, ἡ Ἀλβανικὴ Κυ-

βέρνησις ἐξεπόνησεν ἐν τῷ μεταξὺ «Σχέδιον Κανονισμοῦ περὶ τῶν ἰδιωτικῶν μειονοτικῶν σχολῶν» τὸ ὁποῖον καὶ ἀνεκοίνωσεν εἰς τὴν Κ.Τ.Ε. Τοῦ Κανονισμοῦ τούτου, τοῦ ὁποίου παραθέτομεν κατωτέρω τὸ πλῆρες κείμενον ἐν μεταφράσει, τὸ Συμβούλιον ἔλαβεν ἐπισήμως γνώσιν κατὰ τὴν ἀπὸ 23 λήξαντος Σεπτεμβρίου συνεδρίαν του καὶ τὸν ἐνέκρινεν μετὰ τινῶν παρατηρήσεων δεκτῶν γενομένων ἀπὸ τοῦς Ἀλβανούς.

Οὕτως ἔληξε τὸ ἐνώπιον τῆς Κ.Τ.Ε. ἀχθὲν ζήτημα, καθ' ὅσον τοῦλάχιστον ἀφορᾷ τὰς μειονοτικὰς σχολὰς τῶν ἐλληνοφώνων Κοινοτήτων τῆς Β. Ἠπείρου.

Ὡς ἐνθυμοῦνται οἱ ἀναγνώσται μας, ἡ Ἀλβανικὴ Κυβέρνησις προέβη εἰς τὸ κλείσιμον τῶν ἐλληνικῶν σχολείων βάσει διατάξεως τοῦ τροποποιηθέντος κατὰ τὸ 1933 Ἀλβανικοῦ Συντάγματος (ἄρθρ. 206 καὶ 207) διὰ τῆς ὁποίας ἀπηγορεύθη ἡ λειτουργία ἰδιωτικῶν σχολείων ἐν Ἀλβανίᾳ. Πρὸς ἀποφυγὴν νέας τροποποιήσεως τοῦ Συντάγματος, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον καὶ πολὺν χρόνον θὰ ἀπήτη καὶ εἰς πολλὰς ἄλλας δυσχερείας τεχνικὰς καὶ οὐσιαστικὰς θὰ προσέκρουεν, ἐδόθη ἡ ἐπίσημος ἐρμηνεία ὅτι τὸ τροπο-

ποιηθέν, ως άνωτέρω, Σύνταγμα δέν άφορᾷ τὰς μειονότητας, αἱ ὁποῖαι προστατεύονται εἰδικῶς ἀπὸ τὴν Δήλωσιν τοῦ 1921 τὴν γενομένην, ως γνωστόν, παρὰ τῆς Ἀλβανικῆς Κυβερνήσεως, ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Κ.Τ.Ε. καὶ ἡ ὁποία, νομικῶς, ἐπέχει θέσιν Συμβάσεως μεταξὺ τοῦ Ἀλβανικοῦ Κράτους καὶ τῆς Κ.Τ.Ε. μὴ δυναμένης νὰ καταργηθῇ διὰ τῆς μονομεροῦς πράξεως καὶ βουλήσεως ἑνὸς ἐκ τῶν συμβληθέντων μερῶν, ἐν προκειμένῳ τῆς Ἀλβανίας.

Κατὰ συνέπειαν παραμένει ἰσχυρὰ ἡ συνταγματικὴ ἀπαγόρευσις περὶ ἰδρύσεως καὶ λειτουργίας ἰδιωτικῶν σχολῶν ἀλλ' αὕτη ἀφορᾷ μόνον τοὺς Ἀλβανοὺς (τὴν πλειονότητα), ἐνῶ τοὺναντίον ἡ ἑλληνικὴ μειονότης ἐξακολουθεῖ νὰ διέπεται ἀπὸ τὰς διατάξεις τῆς δηλώσεως τοῦ 1921, ἥδη δὲ καὶ ἀπὸ τὰς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ, ὅστις ὑπεβλήθη εἰς τὴν Κ.Τ.Ε. καὶ ὁ ὁποῖος, ὅπως ἀκριβῶς καὶ ἡ Δήλωσις τοῦ 1921 ἀποτελεῖ εἰς τὸ ἐξῆς ἀμφοτεροβαρὴ Σύμβασιν.

Μὲ ἄλλους λόγους—εἶνε δὲ τοῦτο σπουδαιότατον—κατόπιν τοῦ ἐγερθέντος πρὸ δύο ἐτῶν ζητήματος, ὅχι μόνον ἐπεβεβαιώθη ἡ ἰσχὺς τῆς Δηλώσεως τοῦ 1921 καὶ ἐτέθησαν ἐκποδῶν, δι' αὐθεντικῆς ἐρμηνείας τοῦ Δικαστηρίου τῆς Χάγης ἄλλαι ἐρμηνεῖαι μονομερεῖς καὶ ἀντίθετοι πρὸς τὸ γράμμα καὶ τὸ πνεῦμα αὐτῆς, ἀλλὰ προσέτι ἐνισχύθη καὶ διὰ νέας διεθνοῦς πράξεως, ἡ ὁποία καθορίζει συμβατικῶς τὰς λεπτομερείας τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῆς καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ σχολεῖα τῆς ὁμογενοῦς ἡμῶν μειονότητος.

Ὡς προκύπτει ἀπὸ τὸ ὅλον κείμενον τοῦ Κανονισμοῦ ὡς καὶ, ἐτι σαφέστατον, ἀπὸ τὴν σχετικὴν εἰσήγησιν τοῦ κ. ντὲ Μανταριάγκα, ἀντιπροσώπου τῆς Ἰσπανίας, ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς

Κ.Τ.Ε., ὁ περὶ οὗ πρόκειται Κανονισμὸς ἀφορᾷ μόνον τὰ σχολεῖα τῶν ἐλληνοφῶνων Κοινοτήτων. Ζήτημα διὰ τὰ σχολεῖα τῶν ἀλβανοφῶνων ἐλληνικῶν Κοινοτήτων τῆς Β. Ἡπείρου δέν ἐτέθη ἐνώπιον τῆς Κ.Τ.Ε. Δέν ἐπεταὶ ὅμως βέβαια ἐκ τούτου ὅτι τοιοῦτον ζήτημα δέν ὑφίσταται καὶ ὅτ' καταργηθῇ ὅπωςδῆποτε τὸ δικαίωμα τῆς φυλετικῆς μειονότητος νὰ διατηρῇ ἰδικὰ τῆς σχολεῖα. Πράγματι, αἱ περὶ προστασίας τῶν μειονοτήτων διατάξεις, καὶ εἰδικώτερον ἡ Δήλωσις τοῦ 1921 (ἄρθ. 5), ἀφοροῦν τὰς μειονότητας «φυλῆς, θρησκείας ἢ γλώσσης», ἡ δὲ ἀλβανόφωνος ἐλληνικὴ μειονότης τῆς Β. Ἡπείρου ἐμπίπτει εἰς τὴν πρώτην τῶν ἄνωτέρω μειονοτικῶν κατηγοριῶν.

Καθ' ὅς ἔχομεν πλειοψηφίαν, ἤνοιξαν ἡδη περὶ τὰ 70 ἐλληνικὰ κοινοτικά σχολεῖα εἰς τὴν Β. Ἡπειρον. Ἀπέχομεν βέβαια πολὺ ἀκόμη ἀπὸ τὰ 300 περίπου σχολεῖα, ποὺ ἐλειτουργοῦσαν ἐπὶ τουρκοκρατίας συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν σχολείων τῶν ἀλβανοφῶνων ἐλληνικῶν Κοινοτήτων, μένουσιν δ' ἀκόμη κλειστὰ τὰ σχολεῖα δύο σημαντικωτάτων κοινοτήτων, τοῦ Δελβίνου καὶ τῆς Χειμάρρας. Πάντως μὲ ἀληθινὴν χαρὰν χαιρετίζομεν τὴν σοβαρὰν ταύτην ἀπαρχὴν ἐπαινόδου εἰς τὴν ὁδὸν τῆς νομιμότητος, τῆς δικαιοσύνης καὶ τοῦ ὀφειλομένου πρὸς τὰς μειονότητας σεβασμοῦ τῶν δικαιωμάτων των. Θέλομεν δὲ νὰ ἐλπίσωμεν ὅτι κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Κανονισμοῦ θὰ ἐπιδεχθῇ ἡ ἀπαραίτητος καλὴ πίστις ἀνευ τῆς ὁποίας καὶ ἡ τελειότερα τῶν Συνθηκῶν ἡμπορεῖ νὰ καταντήσῃ παληόχαρτον.

Αὐτὸ τοῦτο τὸ Συμβούλιον τῆς Κ.Τ.Ε. ἠθέλησε νὰ προλάβῃ ἐνδεχομένης παρερμηνείας καὶ διὰ τῆς ἀποφάσεως, διὰ τῆς ὁποίας ἐνέκρινε τὸν Κανονισμόν, ἐπέφε-

ρεν, ὑπὸ τύπον παρατηρήσεων, ὠρισμένας τροποποιήσεις, ὡς εἴπομεν ἄνωτέρω, δεκτὰς γενομένης ἀπὸ τὴν Ἀλβανίαν καὶ ἀποτελοῦσας κατὰ συνέπειαν ἀναπόσπαστον μέρος τοῦ ἐν λόγῳ Κανονισμοῦ, ἥτοι:

α) Τὰ ἄρθρα 2 καὶ 4 τοῦ Κανονισμοῦ ὁμιλοῦν περὶ Δημογεροντιῶν. Ἡ ἀληθὴς ἐννοία τούτων εἶναι ὅτι εἰς τὰ χωρία μικτοῦ πληθυσμοῦ αἱ σχετικαὶ ἐνέργειαι θὰ γίνωνται ἀπὸ Συμβούλια ἀποτελούμενα μόνον ἀπὸ μέλη τῆς Μειονότητος.

β) Ὁ ὅρος τοῦ ἁρθροῦ 3 περὶ διπλώματος Διδασκαλείου θὰ τεθῇ ἐν ἰσχύϊ μόνον μετὰ παρέλευσιν διετίας, ἵνα ἐν τῷ μεταξύ καταστῇ δυνατόν νὰ ἀποκτήσῃ τοιοῦτον δίπλωμα ἀρκετὸς ἀριθμὸς διδασκάλων.

γ) Ἡ ἐγκριτικὴ ἢ ἀπορριπτικὴ ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας, ὡς πρὸς τοὺς προτεινομένους διδασκάλους, περὶ ἧς διαλαμβάνει τὸ ἄρθρο. 5 τοῦ Κανονισμοῦ, δεόν νὰ ἐκδίδηται ἐντὸς προθεσμίας ἑνὸς μηνὸς τὸ πολὺ ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς αἰτήσεως πρὸς τὴν Νομαρχίαν.

δ) Ἡ διάταξις τοῦ ἁρθροῦ 8 περὶ ἐφαρμογῆς εἰς μειονοτικάς σχολὰς τοῦ Κρατικοῦ σχολικοῦ προγράμματος, δεόν νὰ ἐφαρμωσθῇ κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ μὴ καταστήσῃ ἐν τῇ πράξει ἀδύνατον τὴν διδασκα-

λίαν τῶν θρησκευτικῶν εἰς τὴν γλῶσσαν τῆς μειονότητος.

ε) Τέλος τὸ Συμβούλιον ἐξέφρασε τὴν πεποίθησιν ὅτι δύο ἐκ τῶν πρὸς διορισμὸν διδασκάλων προσόντων, ἥτοι ὅτι δέν ἐξεπλήρωσαν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν εἰς τὸ ἐξωτερικόν ἢ ὅτι δέν διετήρησαν καὶ δέν διατηροῦν σχέσεις μὲ ἀντιαλβανικοὺς ὀργανισμοὺς θὰ ἐρμηνευθοῦν κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν των «ἐν εὐρεῖ πνεύματι ἀντιλήψεως τῶν συμφερόντων τῆς μειονότητος».

Αἱ παρατηρήσεις τοῦ Συμβουλίου ὑπῆρξαν σοφαί. Θέλομεν νὰ ἐλπίσωμεν ὅτι ἐκ τῆς διετοῦς ταύτης κρίσεως ἡ ὁποία καὶ τὴν ἡσυχίαν τῶν ἐνδιαφερομένων πληθυσμῶν βαθέως ἐτάραξε καὶ τὰς σχέσεις μεταξὺ τῶν δύο γειτόνων ἐθνῶν σοβαρῶς ἐκκλόνισε, θὰ ἀποκομίσωμεν ἐν κέρδους διὰ τὸ μέλλον: ὅτι δηλαδή, ἡ Ἀλβανικὴ Κυβέρνησις εἰς τὸ ἐξῆς θὰ ἐφαρμώσῃ τὰς σχετικὰς αὐτῆς ἀπέναντι τῆς ἑλληνικῆς μειονότητος ὑποχρεώσεις μὲ καλὴν πίστιν καὶ σύμφωνα πρὸς τὸ γράμμα καὶ τὸ πνεῦμα αὐτῶν. Διότι, τὸ ἐπαναλαμβάνομεν, ἰδιωτικὰ συμβόλαια ὅσον καὶ διεθνεῖς Συνθήκαι ἀντλοῦν τὴν ἀξίαν των πρὸ παντὸς ἄλλου ἀπὸ τὴν καλὴν πίστιν τῶν ὑποχρέων πρὸς ἐφαρμογὴν αὐτῶν!

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΒΛΗΘΕΝ ΕΙΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΤΗΣ Κ.Τ.Ε. ΠΑΡΑ ΤΗΣ ΑΛΒΑΝΙΑΣ ΣΧΕΔΙΟΝ ΠΕΡΙ ΕΛΛΗΝ. ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΤΩΝ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΩΝ ΑΙ ΕΠΕΛΘΟΥΣΑΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Ἄρθρον 1ον.

Δυνάμει τοῦ ἁρθ. 5 τῆς Ἀλβανικῆς Δηλώσεως τῆς γενομένης ἐνώπιον τῆς Κ.Τ.Ε. τῇ 2α Ὀκτωβρίου 1921, τὰ ἰδιωτικά σχολεῖα τῶν Μειονοτήτων τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ ἑλπίσθη

νὰ λειτουργοῦν κατὰ τὸν παρόντα κανονισμόν, διὰ διδασκάλων ἐκλεγομένων παρὰ τῆς μειονότητος καὶ ἐγκρινόμενων παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας.

Ἄρθρον 2ον.

Ἡ περὶ ἰδρύσεως ἰδιωτικοῦ σχολεῖ-

ΚΟΜΗΤΕΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧ. ΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

ΔΩΡΕΑ

ΗΜΕΡΟΜ.

ΑΡΙΘ.

9-8-30
28502

ου αἰτήσις γίνεται παρὰ τῆς Δημογεροντίας τοῦ τόπου καὶ ἀπευθύνεται πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας μέσῳ τῆς Νομαρχίας.

Ἡ αἴτησις θὰ διαλαμβάνη.

α) Τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ἰδρύσεως τοῦ ἰδιωτικοῦ σχολείου τῆς μειονότητος συντηρουμένου δι' ἐξόδων τοῦ ἐπιτοπίου πληθυσμοῦ.

β) Τὸν ἀριθμὸν τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν τῶν ἐχόντων τὴν κανονικὴν ἡλικίαν τῆς υποχρεωτικῆς φοιτήσεως συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου.

γ) Τὸ ὄνομα καὶ τὴν σύντομον βιογραφίαν τοῦ διδ(δ)λου ἢ τῶν διδ(δ)λων.

δ) Τὸν μηνιαῖον μισθόν, τὸν ὁποῖον ἀναλαμβάνει ὁ πληθυσμὸς νὰ πληρῶνῃ εἰς τὸν διδάσκαλον.

Εἰς τὴν αἴτησιν ταύτην ἐπισυνάπτονται τὰ σχολικὰ ἐγγραφα τοῦ διδασκάλου ἢ τῶν διδασκάλων, οἵτινες ἐξελέγησαν.

Ἄρθρον 3)

Οἱ ὑποψήφιοι διὰ τὴν θέσιν διδασκάλου τῶν ἰδιωτικῶν σχολείων τῆς μειονότητος δεόν νὰ πληροῦν τοὺς κάτωθι ὅρους :

α) Νὰ εἶναι πολῖται Ἀλβανοί.

β) Νὰ ἔχουν συμπληρώσει τὸ 21ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ νὰ μὴν ἔχουν στρατιωτικὸν κώλυμα.

γ) Νὰ γνωρίζουν, εἰ δυνατόν γραφὴν καὶ ἀνάγνωσιν τῆς Ἀλβανικῆς γλώσσης.

Ὁ ὅρος αὐτὸς τίθεται ἐν ἰσχύϊ μετὰ τρία ἔτη ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ τοῦ διδάσκοντος.

δ) Νὰ μὴν εἶναι καταδικασμένοι εἰς ποινὴν συνεπαγομένην τὴν στέρησιν τοῦ δικαιώματος τῆς ἐξασκήσεως δημοσίας ὑπηρεσίας, συμφώνως πρὸς τὸν Ποινικὸν κώδικα τοῦ Βασιλείου.

ε) Νὰ κατέχουν Δίπλωμα Διδασκαλείου.

στ) Νὰ μὴν ἐξεπλήρωσαν στρατιωτικὴν θητείαν εἰς ξένην χώραν.

ζ) Νὰ μὴν ἔσχον καὶ νὰ μὴ ἐξακο-

λουθοῦν ἔχοντες σχέσεις με ὄργανώσεις ἀντιαλβανικάς.

η) Νὰ πληρῶνεται μόνον παρὰ τοῦ πληθυσμοῦ, ὁ ὁποῖος ἀνοίγει τὸ ἰδιωτικὸν σχολεῖον τῆς μειονότητος.

Ἄρθρον 4ον.

Ὁ ὑποψήφιος διδάσκαλος ὁ πληρῶν τοὺς ἐν τῷ ἄρθρῳ 3 τοῦ παρόντος κανονισμοῦ προβλεπομένους ὁρους, ἐγκρίνεται ὡς ἰδιωτικὸς διδάσκαλος παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας, ἀφοῦ συνάψει, μετὰ τὴν Δημογεροντίαν τοῦ τόπου, τὸ σχετικὸν μετὰ τὰ καθήκοντα καὶ τὸν μισθὸν του συμβόλαιον. Τὸ συμβόλαιον συνταγμένον εἰς τὴν ἐπίσημον γλῶσσαν ὡς καὶ τὴν τῆς μειονότητος ὑπογράφεται ἐνώπιον τοῦ Νομάρχου.

Ἄρθρον 5ον.

Ὁ διδάσκαλος τοῦ σχολείου τῆς μειονότητος ἀρχίζει τὰ καθήκοντά του ἀφοῦ λάβει τὸ Διάταγμα τῆς ἐγκρίσεως παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας.

Ἄρθρον 6ον.

Ἄν καὶ ὁ πληθυσμὸς τοῦ τόπου δύναται νὰ ἐλέγξῃ τόσον τὸν διδάσκαλον, ὅσον καὶ τὸ ἰδιωτικὸν σχολεῖον, ὁ ἐπίσημος Διοικητικὸς καὶ ἐκπαιδευτικὸς ἔλεγχος ἐνεργεῖται ἀπολύτως συμφώνως μετὰ τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου, ἀπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας δι' οἰκείου ἐπιθεωρητοῦ.

Ἄρθρον 7ον.

Κατὰ τοῦ διδασκάλου, ὁ ὁποῖος φωρᾶται, κατόπιν ἐπισήμου ἐλέγχου μὴ ἐκτελῶν τὸ καθήκον του συμφώνως πρὸς τοὺς ἰσχύοντας Νόμους, ἢ ὅτι ἐπιδεικνύει ἠθικὴν καὶ πολιτικὴν διαγωγὴν ἐπίφογον, ἐφαρμόζονται αἱ σχετικαὶ διατάξεις τοῦ ὀργανικοῦ Νόμου περὶ Δημοσίας Ἐκπαιδεύσε-

ως, ἐκτὸς τῆς παύσεως τοῦ μισθοῦ καὶ τῆς μεταθέσεως.

Ἄρθρον 8ον.

Καθόσον ἀφορᾷ τὸ σχολικὸν ἔτος, τὰ σχολικὰ δελτία, τὴν κατάταξιν, τὴν ἐξέτασιν τῶν μαθητῶν, τὸ σχολικὸν σύστημα καὶ πρόγραμμα, ὡς καὶ τὴν ἡλικίαν υποχρεωτικῆς σχολικῆς φοιτήσεως ἐφαρμόζονται ἀπολύτως αἱ διατάξεις τοῦ ὀργανικοῦ Νόμου περὶ Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως. Τὸ σχολικὸν πρόγραμμα εἶναι ἐπίσημον τὸ καὶ διὰ τὰ σχολεῖα τοῦ Κράτους ἰσχύον ἀλλὰ δι' ἅσας τὴν ὕλην καὶ δι' ὅλας τὰς τάξεις θέλει ἀναπτυχθῇ μόνον εἰς τὴν γλῶσσαν τῆς μειονότητος.

Ἄρθρον 9ον.

Εἰς τὰ σχολεῖα τῆς μειονότητος θὰ γίνεται χρήσις βιβλίων καὶ λοιπῶν σχολικῶν χρειῶν συντεταγμένων εἰς τὴν γλῶσσαν τῆς μειονότητος κατὰ τὸ ἐπίσημον Πρόγραμμα μόνον κατόπιν ἐγκρίσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας θὰ ἀσχοληθῇ μετὰ τὴν προπαρασκευὴν τῶν κειμένων τῶν βιβλίων διδασκαλίας εἰς τὴν γλῶσσαν τῆς μειονότητος συμφώνως τῷ υἱοθετηθέντι προγράμματι.

Ἐφόσον τὰ κείμενα ταῦτα δὲν θὰ ἔχουν συνταχθῇ, τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας εἶναι ἐξουσιοδοτημένον νὰ ἐγκρίνῃ τὸ εἰς τὴν γλῶσσαν τῆς μειονότητος κείμενον, τὸ ὁποῖον προσαρμόζεται καλλίτερον εἰς τὸ ἐπίσημον πρόγραμμα.

Ἄρθρον 10ον.

Διὰ τὰ μέρη τὰ κατοικοῦμενα ὑπὸ μειονότητος, τὰ ὁποῖα δηλοῦν ῥητῶς ὅτι δὲν ἐπιθυμοῦν ἢ ὅτι δὲν ἔχουν τὰ μέσα πρὸς συντήρησιν τῶν ἰδιωτικῶν σχολείων, τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας βάσει τοῦ ἄρθρου 6 τῆς Ἀλβανικῆς Δηλώσεως τῆς 2ας Ὀκτωβρίου 1921, θὰ ἀνοίξῃ σχολεῖα τοῦ

Κράτους εἰς τὰ ὁποῖα ὅλον τὸ πρόγραμμα θὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς τὴν γλῶσσαν τῆς μειονότητος. Πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας θὰ ἀποστείλῃ εἰς τὰ ἐν λόγῳ σχολεῖα διδασκάλους ἐκπληροῦντας τοὺς ἀπαιτούμενους ὁρους.

Ἄρθρον 11ον.

Εἰς τὰ σχολεῖα τῆς μειονότητος τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας δικαιούται νὰ εἰσαγάγῃ τὴν διδασκαλίαν τῆς Ἀλβανικῆς ὡς υποχρεωτικῆς γλώσσης.

Ἄρθρον 12ον.

Ὁ παρὼν κανονισμὸς τίθεται ἐν ἰσχύϊ ἀπὸ τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1935—1936.

Ἄρθρον 13ον.

Ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος κανονισμοῦ ἀνατίθεται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας.

ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Εἶνε ἄθλος ὡς ἂν ἀληθὴς συμβολὴ σύλληψις καὶ ὡς ἐκτέλεσις ἢ ἐκδοαὶς συγγράμματος Γαλλιστί, ἀποτελοῦντος παράθεμα τῆς «Βορείου Ἠπείρου», τὸ ὁποῖον θὰ περιέχῃ ὅλα τὰ ἐπίσημα καὶ διαφωτιστικὰ ντοκουμέντα, συνδύκας, σύμφωνα, πρωτόκολλα τοῦ Βορειοηπειρωτικοῦ ζητήματος.

Ἡ λεπτὴ ἐπιστημονικὴ καὶ εὐσυνείδητος ἐργασία τοῦ κ. Β. Π. Παπαδάκη καὶ ἡ στοργὴ μετ' ἧς ἐπιμελεῖται τῆς ἐκδόσεως ταύτης τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Συλλόγου παρέχουν τὴν βάσιμον διαβεβαίωσιν ὅτι τὸ ὑπὸ ἐκτύπωσιν σύγγραμμα θὰ ἀποτελέσῃ ἀληθὴ συμβολὴν εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ Βορειοηπειρωτικοῦ ζητήματος, καὶ θὰ χύσῃ πλήρες φῶς εἰς τὸ

δράμα τοῦ σφαγιασθέντος ὑπὸ τῆς ἀναλ-
γήτου Διπλωματίας καὶ τῆς ἰδικῆς μας
ἀβελτηρίας Βορειοηπειρωτικοῦ Ἑλληνι-
σμοῦ!

— — — — —
Ἡ πρὸς στιγμὴν ἀπειλὴ
Ὁρθότατα! θεῖσα ἄρσις τοῦ μέτρου
τῆς ἀτελοῦς ἐγγραφῆς
τῶν ἀλυτρώτων φοιτητῶν ἀπεσοδῆθη ὀ-
ριστικῶς.

Καὶ ἦτο φυσικὸν νὰ γίνῃ κατ' αὐτὸν
τὸν τρόπον. Διότι εἶναι κατάφωρος ἰδι-
κία νὰ υποβάλλωνται εἰς πολυδάπανον
ἐγγραφὴν φοιτηταὶ ἐξ ἀλλοδαπῆς κατα-
δικώμενοι ὡς εἰς Βορειοηπειρωτῶν καὶ οἱ
Δωδεκανήσιοι, ἐξ ὧν εἰς πλείστοι κατὰ
συνέπειαν εἶναι ἐντελῶς ἄποροι.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας κατόπιν
ἐπεμβάσεως τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων
τῶν ἀλυτρώτων Σωματείων, ἐν οἷς καὶ
τοῦ Βορειοηπειρωτικοῦ, ἀντελήφθη τὴν
προσγινωμένην ἀδικίαν καὶ ὑπεσχέθη
τὴν ἐξαίρεσιν τῶν ἀλυτρώτων.

— — — — —
Δι' ἀποφά-
Ἐπὶ μιᾷς ἀπελάσεως σεως τοῦ ἐπὶ
τῶν Ἑσωτε-
ρικῶν Ὑπουργοῦ ὀλίγου δεῖν συνετε-
λεῖτο μία ἀδικία.

Πρόκειται περὶ τῆς ἀπελάσεως τοῦ
ὁμογενοῦς Γρηγ. Γκίκα ὡς ἀναμιχ-
θέντος εἰς τὰς ταραχὰς τοῦ Ἱεροδι-
δασκαλείου Βελλᾶς, περὶ τῶν ὁποίων
ἐγένετο τόσοις λόγοις.

Ὁ Βορειοηπειρωτικὸς σύλλογος ἐ-
πεμβὰς ἀφοῦ συνέλεξε τὰ ἀπαιτού-
μενα στοιχεῖα, τὰ ὁποῖα ἀπεδείκνυ-
ον τὴν νομιμοφοροσύνην τοῦ ἐν λόγῳ
ὁμογενοῦς, ὁ ὁποῖος ἠπειλήθη νὰ
ἐκδοθῇ ὡς ὁ τελευταῖος ληστοφυ-
γὸδικος εἰς τὴν Ἀλβανίαν, ἐματαίω-
σε ὀριστικῶς τὴν ἀ π έ λ α σ ι ν.

— — — — —
Εἰς τὸ «Ἡπειρωτικὸν
Λιποψυχία! Μέλлон» ἀνεκινή-
θη ἐν ζήτημα, διὰ
τὸ ὁποῖον ἴσως δὲν ὑπῆρχε καθ'
ἡμᾶς οὐδεὶς λόγος, τοσοῦτω μάλ-
λον καθ' ὅσον ἡ διατυπωθεῖσα

ἐπ' αὐτοῦ γνώμη ὑπῆρξεν ἀσυγ-
χωρήτως ἀστοχος.

Συνεργάτης ἀναφερόμενος εἰς
τὰς συνθήκας τῆς ζωῆς, ὑφ' ἧς
διαβιοῦν οἱ ἐν Βορείῳ Ἡπείρῳ
ἄδελφοί μας οὔτε λίγο οὔτε πο-
λὺ «..νὰ διώξωμε, ἔγραφε, εἴτε
διὰ συμφωνίας, εἴτε ἄνευ τοιαύ-
της τοῦς ἐν Ἑλλάδι Ἀλβανούς,
νὰ φέρωμε τοὺς ἰδικούς μας καὶ
νὰ τοὺς ἀποζημιώσωμε με τὴν
ὑπὸ τῶν Ἀλβανῶν ἐγκαταλειφθη-
σομένην περιουσίαν των.

Ἀλλ' ἡμεῖς διεκδικοῦμεν τὴν
αἰωνίαν Ἑλληνικότητα τῶν με-
ρῶν ἐκείνων, με τὰ ὁποῖα εἶναι
συνδεδεμένα τὰ ἀγνότερα ὄνει-
ρα τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Οὔτε λόγος
νὰ γίνεταί περὶ εὐτελῶν ἀνταλ-
λαγμάτων. Τόση λοιπὸν λιποψυ-
χία κατέλαβεν τοὺς συναγωνι-
στάς μας;

— — — — —
Ἡ «Demokratia»
Ὁ Κουντουριώτης; Ἀργυροκάστρου
νεκρολογουσα τὸν
ἐκλιπόντα Ναύαρχον Παῖλον Κουντουριώ-
την δημοσιεύουσα δὲ ἐν μεταφράσει «έκλε-
κτο» συνεργάτου της καὶ τὸ ἐῖκαιρον
ποίημα τοῦ Μεγάλου μας Παλαμᾶ—μετα-
ξὺ ἄλλων, διὰ τῶν ὁποίων πολιτογραφεῖ εἰς
τὴν Ἀλβανικὴν ἱστορίαν—κατὰ τὴν προσ-
φιλή της συνήθειαν, λέγει ὅτι ὁ αἰώνιος
Ναύαρχος ὑπῆρξε ἀένος Μεγάλος Θαλασ-
σινδὸς συνδέσας τὸ ὄνομά του με τοὺς λοι-
ποὺς ἡρώας Κανάρην, Μιαούλην καὶ τὴν
Ἀλβανίδα Μπουμπουλίναν».

Τώρα πῶς ὅλη αὕτη ἡ χρεῖα τῶν ἐν-
δόξων πρωτεργατῶν τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπα-
ναστάσεως εἶναι Ἀλβανοὶ ἄλλο ζήτημα.

Ὁ Ἀλβανὸς συντάκτης λομβώνει ὡς
ἀσφαλὲς κριτήριον τὴν γλῶσσαν. Καὶ δὲν
ἔχει ἄδικον!

Κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον ἐχαρακτηρίσθη-
σαν καὶ μερικοὶ Ἑλληνικαὶ Κοινότητες τοῦ
Δελβίνου Ἀλβανοί.

Ἀπορίας ἄξιον εἶναι μόνον πῶς οἱ προ-
ρηθέντες ἀττοβιστικῶν δικαιώματι δὲν ὑπέ-
στησαν ποτὲ συγκλονισμοὺς πατριωτικῶν
αισθημάτων εἰς τὰ μύχια τῆς ψυχῆς, ἀλλ'
ὑπῆρξαν Ἑλληνικώτατοι ἀγωνιζόμενοι διὰ
τὸς ἐλευθερίας τῆς Ἑλλάδος.

— — — — —
Ἐν ἄλ-
Αἰσθητοτέρα ἢ δυστυχία λη σε-
λίδι δη-
μοσιεύομεν χαρακτηριστικὰ ἀπο-

ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ

Ὑπάρχουν πληροφορίες, σχετικῶς με-
τὴν ἀρχομένην αὐρίον ἐν Γενεύῃ συζήτη-
σιν τοῦ ζητήματος
«ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΝΕΑ» τῶν σχολείων τῆς
(22 Σεπτεμβρίου) Βορείου Ἡπείρου, ὅ-
τι αἱ διαθέσεις τῆς
ἀλβανικῆς κυβερνήσεως εἶνε μᾶλλον εὐ-
νοϊκαί. Προβλέπεται δηλαδή ὅτι ἡ Ἀλβα-
νία θὰ δηλώσῃ ἐνώπιον τοῦ συμβουλίου
ὅτι θὰ ἐφαρμόσῃ τὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν
τῆς Χάγης. Εὐχόμεθα αἱ πληροφορίες νὰ
ἀποδειχθοῦν ἀκριβεῖς. Πάντως ἐπειδὴ καὶ
ἄλλοτε αἱ πληροφορίες, διὰ τὸ ἴδιον ζή-
τημα, ὑπῆρξαν εὐνοϊκαὶ χωρὶς νὰ γίνῃ τι-
ποτε, πρέπει νὰ λάβῃ τὰ μέτρα τῆς Ἑλ-
ληνικῆς ἀντιπροσωπείας. Καὶ νὰ ματαιώσῃ
οἰανδήποτε νέαν παρέλκυσιν. Ἀρκετὰ.

Αὐρίον πρόκειται νὰ συζητηθῇ ἐνώπιον
τοῦ Συμβουλίου τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν
ἡ ὑπόθεσις τῶν σχολεί-
«ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» ὡν τῶν Βορειοηπειρωτῶν.
(22 Σεβρίου) Αἱ ὑπάρχουσαι πληρο-
φορίαι ὡς πρὸς τὰς δια-
θέσεις τῆς ἀλβανικῆς κυβερνήσεως εἶνε
μᾶλλον εὐνοϊκαί. Θεωρεῖται δηλαδή βέ-
βαιον ὅτι ἡ μικρὰ μας γείτων θὰ δηλώσῃ
ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου ὅτι θὰ ἐφαρμόσῃ
τὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν τοῦ Δικαστηρίου
τῆς Χάγης καὶ θὰ σεβασθῇ τὰ δικαιώματα
τὰ ἀναγνωρισθέντα διὰ διεθνούς πράξεως
εἰς τὴν ἑλληνικὴν μειονότητα. Ἄλλως τε

σπάσματα Ἀλβανικῆς Ἐφημερίδος
τοῦ Ἐξωτερικοῦ ἐπὶ τῆς σημερινῆς
ἐν Ἀλβανίᾳ καταστάσεως.

Ἡ γνώμη τῆς συναδέλφου ἔχει
ἀξίαν κατὰ τοῦτο: ὅτι προσέρχεται
ἐξ αὐτῆς τῆς ἰδίας δυνα-
μῆς νὰ γνωρίζῃ κάλλιστα τὰ πράγ-
ματα τῆς πατρίδος της.

Ἡμεῖς, βέβαια, θλιβόμεθα δὲ
τὴν οὕτω εἰς ἔχουσιν ἐν Ἀλβανίᾳ
κατάστασιν δὲν τόσο ὅμως διότι
ὑφίστανται οἱ λιτοδίαιτοι καὶ
ὀρεσκόφιοι κάτοικοι τῆς γείτονος,
ὅσον διὰ τὴν Ἑλληνικὴν μας μειο-
νότητα, τῆς ὁποίας ὁ βίος καὶ αἱ
τούτου συνθήκαι εἶναι ἐξαιρετικῶς
διὰ φοροὶ καὶ διὰ τὴν ὁποίαν ὁ οἰκο-
νομικὸς ἐφιάλτης θὰ εἶναι ἀσυγκρί-
τως ἀπηνέστερος.

αἱ διεθνεῖς αὐταὶ ὑποχρεώσεις ἀπετέλεσαν
τὴν προϋπόθεσιν, ὑπὸ τὴν ὁποίαν ἡ Ἀλ-
βανία ἐγίνε δεκτὴ ὡς μέλος τῆς Κοινω-
νίας τῶν Ἐθνῶν, δὲν ὑπάρχει δὲ καμμία
ἀμφιβολία ὅτι τὰς συνεπειὰς μιᾶς ἀρνή-
σεως πρὸς ἐκτέλεσιν ἀνειλημμένων ὑπο-
χρεώσεων ἀντιλαμβάνεται πλήρως ἡ κυ-
βέρνησις τῶν Τυράνων. Ἐν πάσῃ περιπτώ-
σει ἡ ἑλληνικὴ ἐν Γενεύῃ ἀντιπροσωπεία
δὲν εἶνε διατεθειμένη ν' ἀνεχθῇ μίαν πε-
ραιτέρω περέλκυσιν τοῦ ζητήματος. ἐάν
ὡς δὲν ἀναμένεται ἡ Ἀλβανία θελήσῃ διὰ
δικολαβικῶν ἐπιχειρημάτων νὰ περιπλέξῃ
τὴν ὑπόθεσιν εἰς τοὺς μαϊάνδρους τῶν δι-
κονομικῶν κανόνων τῆς Κοινωνίας τῶν
Ἐθνῶν. Διὰ τῆς τακτικῆς αὐτῆς διέρρου-
σεν ἤδη ἄπρακτον διὰ τοὺς ἑλληνικοὺς
πληθυσμούς τῆς Νοτίου Ἀλβανίας ὀλό-
κληρον ἔτος. Ἀλλὰ τὰ πράγματα φαίνεται
ὅτι θὰ ἐξελιχθοῦν μᾶλλον ὁμαλῶς καὶ ἡ
λειτουργία τῶν ἑλληνικῶν σχολείων τῆς
Βορείου Ἡπείρου θὰ ἐξασφαλισθῇ ἐφέτος
κανονικῶς.

Σήμερον θὰ ἐξετασθῇ εἰς τὴν Γενεύῃ
τὸ ζήτημα τῶν σχολείων τῆς Βορειοηπει-
ρικῆς Ἑλληνικῆς μειονότη-
«ΠΡΟΪΑ» τος. Τὸ ζήτημα τοῦτο εἶχε
(23 Σεβρίου) πιστευθῇ, κατ' ἀνακοινώσεις
ἐξ Ἀλβανίας, ὅτι ἡ κυβερ-
νησις τῶν Τυράνων θὰ τοῖς διηυθεῖται οἰκεία
πρωτοβουλία, σύμφωνα με τὴν γνωμοδό-
τησιν τοῦ Διεθνούς Δικαστηρίου τῆς Χά-
γης, ἐκρίβως διὰ νὰ μὴ εὐρεθῇ ἐκκρεμοῦν
κατὰ τὴν τωρινὴν Γενικὴν Συνέλευσιν τῆς
Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν. Τοῦτο δὲν συνέβη,
ἀτυχῶς. Τὸ νέον σχολικὸν ἔτος ἤρχισε καὶ
οἱ Ἕλληνες τῆς Βορείου Ἡπείρου δὲν
γνωρίζουν τί νὰ κάμουν με τὰ παιδιὰ των,
τὰ ὁποῖα ἄλλως θὰ ὑπεχρεοῦντο νὰ
στεῖλουν εἰς τὰ ἀλβανικὰ σχολεῖα, διότι
ὀλιγοὶ εἶνε οἱ οἰκονομικῶς δυνάμενοι νὰ
τὰ στείλουν εἰς τὰ ἀλβανικὰ σχολεῖα τῶν
Ἰωαννίνων, ἢ ἄλλων μερῶν τῆς Ἑλληνικῆς Ἡπεί-
ρου. Εἰς τὴν Γενεύῃ, σήμερον τὸ ζήτημα
τοῦτο θὰ λάβῃ μίαν τροπὴν τελικὴν. Ἡ
Ἀλβανία δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ἀποκρούσῃ
τὴν γνωμοδότησιν τῆς Χάγης καὶ τὴν συ-
νεπεία ταύτης, ἐτυμηγορίαν τῆς Γενεύης
καὶ πιστεύομεν ὅτι θ' ἀναλάβῃ ἐκεῖ ἐπιση-
μως τὴν ὑποχρέωσιν τῆς ἐκπληρώσεως ὅ-
σων καθορίζονται εἰς συνθήκας καὶ συμφω-
νίας φερούσας τὴν ὑπογραφήν της. Ἐν
πάσῃ περιπτώσει καμμία πλέον παρέλκυ-
σις τοῦ ζητήματος δὲν θὰ ἡδύνατο νὰ γίνῃ
παραδεκτὴ—παρέλκυσις ἰσοδυναμοῦσα, ἀ-
νεγγνωρισμένως πλέον, πρὸς κατάφωρον ἀ-
θέτησιν ῥητῆς διεθνούς ὑποχρεώσεως.

Τὸ Συμβούλιον τῆς Κ.Τ.Ε. ἀπεδέχθη κατὰ τὴν χθεσινήν αὐτοῦ συνεδρίαν τὴν ἐκθεσιν τοῦ Ἰσπανοῦ ἀντι-

«**ΕΣΤΙΑ**» προσώπου ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῶν τῶν σχολείων τῆς Βορείου Ἡπείρου. Τὰ πράγματα οὕτω ἐπανερχονται εἰς τὸ σημεῖον ἐκεῖνο, ἀπὸ τὸ ὅποιον δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ ἀποστοῦν. Εἰς τὴν δὴλωσιν δηλαδὴ τοῦ 1921 διὰ τῆς ὁποίας ἡ Ἀλβανικὴ κυβέρνησις ἀνελάμβανε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ σεβασθῇ τὸ σχολικὸν καὶ θρησκευτικὸν καθεστὼς τῶν Ἑλληνικῶν πληθυσμῶν τῆς Ἀλβανοκρατουμένης Βορείου Ἡπείρου. Δὲν πρόκειται βεβαίως νὰ πανηγυρίσωμεν διὰ τὴν νίκην αὐτῆν τῶν Ἡπειρωτικῶν πληθυσμῶν, οἱ ὅποιοι ὑπερήσπισαν μὲ ἐγκαρτέρησιν τὰ προνόμια τῶν, παρ' ὅλην τὴν ἀσκηθεῖσαν σκληρὰν πίεσιν.

Ἀντιθέτως, ἐθέλομεν νὰ πιστεύωμεν ὅτι ἡ Ἀλβανία θὰ διδῇ, ἔστω καὶ τὴν στιγμὴν ταύτην, ὅτι συμφέρον τῆς εἶνε νὰ διατηρῇ εἰλικρινεῖς καὶ ἀπολύτως φιλικὰς σχέσεις μὲ τὴν Ἑλλάδα.

Ἡ ἐκθεσις τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Ἰσπανίας ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῶν σχολείων τῆς Βορείου Ἡπείρου, τὴν ὁποίαν, κατὰ τὰς τηλεγραφικὰς

«**ΕΘΝΟΣ**» (24 Σ[ε]βρίου) πληροφορίας, ἀπεδέχθη τὸ Συμβούλιον τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν, εἶνε ἄρκετὰ ἱκανοποιητικὴ καὶ δίδει μίαν δικαίαν λύσιν εἰς τὸ ὅσον οὐδὲν αὐτὸ ζήτημα τῶν ἑλληνικῶν μειονοτήτων τῆς Ἀλβανίας. Δὲν ἀπομένει τῶν παρὰ ἡ ἄγρυπνος ἐκ μέρους τῆς ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως παρακολούθησις τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἀποφάσεως τῆς Κ.Τ.Ε., διότι οἱ Ἀλβανοὶ, προκειμένου νὰ ἐξυπηρετήσουν τὴν σωβινιστικὴν τῶν πολιτικῶν, δὲν ἔχουν καθόλου «μπέσαν».

Ἡ υἱοθετηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Κ.Τ.Ε. ἐκθεσις τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Ἰσπανίας ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῶν σχολείων τῶν ἑλληνικῶν ἐν Ἀλβανίᾳ μειονοτήτων, ἱκανοποιού-

σα θὰ ἐλέγομεν πλήρως τὴν ἄποψιν τῶν Βορειοηπειρωτῶν, ἐάν δὲν περιελαμβάνετο καὶ ἡ κάπως περιέργος ἐκείνη διάταξις, καθ' ἣν οἱ διδάσκαλοι τῶν σχολείων τῆς ἑλληνικῆς μειονότητος θὰ πρέπει νὰ κεντηταὶ καὶ πιστοποιητικὸν ἀποφοιτήσεως ἐξ Ἀλβανικῆς σχολῆς, τερματίζει κατ' εὐχὴν μίαν ὑπόθεσιν, ἡ ὁποία ὠδήγησεν εἰς τὴν ἐντασιν τὰς ἑλληνοαλβανικὰς σχέσεις. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν προμνησθεῖσαν διάταξιν τοῦ νέου κανονισμοῦ, ὁ ὁποῖος κατὰ τὰ συμφωνηθέντα θὰ ἰσχύσῃ μετὰ διενέργειαν, ἃς ἐλπίζωμεν ὅτι δὲν θὰ γίνῃ ἀφορμὴ νέων προστριβῶν καὶ ὅτι θὰ ἐφαρμοσθῇ ἐν πνεύματι συνεργασίας καὶ κατανόη-

σεως τῶν ἀμοιβαίων συμφερόντων, ὡς ἄλλως τε συνιστᾷ καὶ ἡ ἐγκριθεῖσα ἐκθεσις διὰ τοῦ ἀκροτελευτίου ἄρθρου τῆς καθ' ὃ: «ὄροι τινὲς ἀπαιτούμενοι διὰ τὸν διορισμὸν διδασκάλων ἐρμηνεύονται ὑπὸ εὐρὺ πνεῦμα κατανόησεως τῶν συμφερόντων τῶν μειονοτήτων». Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ ἐπελθοῦσα διευθέτησις θὰ γίνῃ ἀσφαλῶς ἡ ἀφετηρία νέας γονίμου περιόδου εἰς τὰς ἑλληνοαλβανικὰς σχέσεις.

Τηλεγραφοῦν ἐξ Ἰωαννίνων ὅτι, κατὰ πληροφορίας ἐξ Ἀργυροκάστρου, αἱ Ἀλβανικαὶ ἀρχαί, ἐπὶ τῇ

«**ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ**» (25 Σ[ε]βρίου) λειτουργίας τῶν ἑλληνικῶν σχολείων, κατό-

πιν τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν, ἤρχισαν νὰ προβάλλουν διάφορα ἐμπόδια διὰ τὴν ἀπαγόρευσιν αὐτῶν. Οὕτω ὁ νομάρχης Ἀργυροκάστρου ἀπηγόρευσε τὴν προμήθειαν ἑλληνικῶν σχολικῶν βιβλίων ἐξ Ἑλλάδος, ἐπιτρέψας ταύτην μόνον ἐκ Κωνσταντινουπόλεως καὶ τοῦτο ἀπὸ σκοποῦ πρὸς κωλυσιεργίαν, δεδομένου ὅτι ἡ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως προμήθεια βιβλίων καθίσταται καὶ δυσχερὴς. Ἐπίσης, ἀπηγορεύθη τελείως ἡ λειτουργία τῶν ἑλληνικῶν σχολείων εἰς τὴν ἐπαρχίαν Δελβίνου, ὅπου, ὡς γνωστὸν, καὶ ὁ Τουργικὸς πληθυσμὸς ἔχει ὡς γλῶσσάν του τὴν Ἑλληνικὴν. Συνεπεία τοῦτο οἱ Ἑλληνας τῆς Βορείου Ἡπείρου διατελοῦν ἐν ἀγανακτήσει, ἀρνοῦνται δὲ νὰ ἀποστείλουν τὰ τέκνα τῶν εἰς τὰ Ἀλβανικὰ σχολεῖα καὶ δι' ὑπομνημάτων ζητοῦν τὴν ἐλευθερίαν λειτουργίας τῶν ἑλληνικῶν τοιούτων.

Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις, ἀναγγέλλουσα σήμερον τὸ ἀνοιγμὰ τῶν ἑλληνικῶν σχο-

«**ΕΣΤΙΑ**» (26 Σ[ε]βρίου) εὐχὴν ἐπιλύσεως τοῦ ζητήματος τούτου, «θέλει καταβάλει πᾶσαν προσπάθειαν συσφίξεως τῶν μετὰ τῆς Ἀλβανίας σχέσεων καὶ θέλει μεριμνήσῃ διὰ τὴν καλλιέργειαν φιλικωτάτων διαθέσεων ἀπέναντι τῆς Κυβερνήσεως τῶν Τυράνων καὶ τοῦ φίλου Ἀλβανικοῦ λαοῦ».

Ἐπικροτοῦμεν τὸ περιεχόμενον τῆς ἀνακοινώσεως τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν ἐάν πραγματικὰ πρόκειται ἡ Ἀλβανία νὰ τηρήσῃ τὰς ἀναγκαστικὰς ἐπιβληθεῖσας εἰς αὐτὴν νέας διαθέσεις.

Τὰ μέτρα, τὰ ὁποῖα ἡ Ἀλβανικὴ Κυβέρνησις ἔλαβε κατὰ τῆς Ἑλληνικῆς παιδείας, ὑπῆρξαν ἄστοχα καὶ ἀδικαιολόγητα καὶ ὡς ἀποτέλεσμα εἶχαν μίαν δξυνσιν εἰς τὰς σχέσεις τῶν δύο λαῶν. Ἡ διευθέτησις τῆς διαφορᾶς θὰ φέρῃ τὸν κατευθυνσὸν καὶ ἐθέλομεν νὰ πιστεύωμεν καὶ ἡμεῖς ὅτι οἱ ἐν Τυράνοις θὰ ἀντιληφθοῦν,

ἔστω καὶ μετὰ πάροδον τόσο χρόνου, τὴν κοινότητα τῶν συμφερόντων Ἑλλάδος καὶ Ἀλβανίας.

Τὸ ζήτημα τῶν ἑλληνικῶν σχολείων Ἀλβανίας διευθετεῖται ἐπὶ τέλους, κατὰ τρόπον ἱκανοποιούντα τὴν

«**ΒΡΑΔΥΝΗ**» (26 Σ[ε]βρίου) τοῖς νὰ πιστεύωμεν, ὅτι

τοῦτο θὰ ἀποτελέσῃ καὶ τὸ τελευταῖον ἐπεισόδιον μετὰ τῶν ἡμῶν καὶ τῆς γείτονος χώρας, ἥτις, παύουσα τοῦ λοιποῦ τὰς προκλήσεις, θὰ ἀντιληφθῇ, ὅτι αὐτὸ τοῦτο συμφέρον τῆς ἐπιβάλλει τὴν διατήρησιν σχέσεων καλῆς γειτονίας μεθ' ἡμῶν. Δυστυχῶς ἔως τῶρα κατ' ἐπανάληψιν μᾶς ἔδωκε δείγματα ἀντίθετα, φθάνουσα μέχρι τοῦ σημείου, ὥστε πολλὰκις νὰ ἐξαντλῇ καὶ τὴν ὑπομονὴν μας. Ἀλλ' ὡς εἴπομεν, ἅς ἐλπίσωμεν, ὅτι εἰς τὸ μέλλον θὰ ἐπικρατήσουν ψυχραιμότεραι σκέψεις εἰς τὰ Τίρανα, οἱ κυβερνῶντες τῶν ὁποίων θὰ ἀντιλήφθωσαν, ἄλλως τε, μετὰ τὸ ἐπεισόδιον τῶν ἑλληνικῶν σχολείων, ὅτι δὲν ἔμπορουν νὰ κάνουν καὶ ὅτι τοὺς καπνίσαι, παραβιάζοντες συνθήκας καὶ ἀθετοῦντες διεθνεῖς ὑποχρεώσεις.

Τὸ κυβερνητικὸν ἀνακοινωθέν περὶ τοῦ ζητήματος τῶν σχολείων τῆς Βορείου Ἡ-

«**ΒΡΑΔΥΝΗ**» (26 Σ[ε]βρίου) ἡτικὴν ἀπήχησιν εἰς ὁλόκληρον τὴν ἑλληνικὴν δημοσίαν γνώμην. Πρέπει δὲ

νὰ ἐλπίσωμεν ἥδη ὅτι ἡ Ἀλβανικὴ κυβερνήσις θὰ ἐπιδείξῃ τὴν αὐτὴν νομιμοφροσύνην καὶ τατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν, δι' ἀνακοινωθέντος, δημοσιευομένου εἰς τὰς σημερινὰς ἐφημερίδας, ἀνήγγειλε τὸ ἀνοιγμὰ

«**ΑΘΗΝ. ΝΕΑ**» (26 Σ[ε]βρίου) τῶν ἑλληνικῶν σχολείων τῆς ἐν Ἀλβανίᾳ ἑλληνικῆς μειονότητος, ἐξέφρασε μάλιστα τὴν

χαρὰν τῆς ἑλληνικῆς κυβερνήσεως διὰ τὸ γεγονὸς τοῦτο. Τὴν ἰδίαν χαρὰν αἰσθανόμεθα εἰλικρινῶς ὅλοι οἱ Ἕλληνες. Πρῶτον διὰ τὸν ἀπὸ ἀποφάσεως τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν κατοχυροῦνται πλήρως — ὅπως τονίζει τὸ ἀνακοινωθέν — τὰ σχολικὰ δικαιώματα τῆς μειονότητος. Καὶ δεῦτερον διότι μετὰ τὴν ἐπελθοῦσαν διευθέτησιν τῆς κυριωτέρας διαφορᾶς μας μετὰ τὴν Ἀλβανίαν, ἔχομεν τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ ἀρχίσῃ μὴ νέα περίοδος σχέσεων μετὰ τῶν δύο φίλων καὶ γειτόνων κρατῶν. Ἡ

ἐπίσημος Ἑλλάς εἶναι διατεθειμένη νὰ καταβάλῃ πρὸς τοῦτο πᾶσαν δυνατὴν προσπάθειαν. Ἡ ἰδία θέλησις χαρακτηρίζει καὶ τὴν ἑλληνικὴν κοινὴν γνώμην, ἡ ὁποία καὶ τὴν εἰδησιν τῆς διευθετήσεως τοῦ ζητήματος τῶν σχολείων ἤκουσεν εὐχαρίστως καὶ τὴν σύσφιγξιν τῶν ἑλληνοαλβανικῶν σχέσεων ἐπιθυμεῖ ζωηρῶς.

Τὸ ἀνοιγμὰ τῶν ἑλληνικῶν σχολείων εἰς τὴν Ἀλβανίαν, κατόπιν τῆς ἀποφάσεως τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν,

«**ΤΥΠΟΣ**» (26 Σ[ε]βρίου) ἐδικαίωσε καθ' ὅλην τὴν γραμμὴν τὴν ἑλληνικὴν μειονότητα. Εὐχόμεθα νὰ τηρήσῃ ἡ Ἀλβανικὴ κυβέρνησις τὸ μέτρον εἰς τὸ διηγεῖται. Καὶ εὐχόμεθα νὰ μὴ δεχθῇ ἡ Ἀλβανία ἐξωθεν ἀντιθέτους ἐπιδράσεις παρ' ἐκείνων, οἱ ὅποιοι, ἀπησχολημένοι σήμερον εἰς ἄλλας σοβαρώτερας ὑποθέσεις τῶν, ἐπέτρεψαν εἰς τὴν γείτονα χώραν νὰ φανῇ νομιμόφρων καὶ συνεπὴς εἰς τὰς διεθνεῖς τῆς ὑποχρεώσεις.

Διεπιστώσαμεν μετὰ χαρᾶς τοὺς ἡμιεπισήμους ἑλληνικοὺς ἐνθουσιασμοὺς διὰ τὴν ἀνακοινωθεῖσαν

«**ΕΛΕΥΘ. ΒΗΜΑ**» (1 Ὀκτωβρίου) ἐπικράτησιν ἐν Γενεύῃ τῶν ἀπόψεων

μας εἰς τὸ ζήτημα τῶν ἑλληνικῶν σχολείων τῆς Βορείου Ἡπείρου. Καὶ φυσικὰ τοὺς συνεμερίσθημεν. Ἀλλὰ τῶρα ἀκούομεν ὁμοίους πανηγυρισμοὺς καὶ ἐν Ἀλβανίᾳ διὰ τὴν ἐπικράτησιν τῶν Ἀλβανικῶν ἀπόψεων εἰς τὸ... ἴδιον ζήτημα. Νομίζομεν, ὅτι καλὸν θὰ ἦτο νὰ ἐδημοσιεῖτο τὸ κείμενον τῆς ἀποφάσεως τῆς Γενεύης ἐπὶ τοῦ ζητήματος αὐτοῦ, διὰ νὰ μάθωμεν ἂν δικαίως ἐνθουσιῶμεν. Διότι ὁμολογοῦμεν ὅτι αὐτὸς ὁ ἐκατέρωθεν ἐνθουσιασμὸς δὲν μᾶς παρᾷ ν-θ ο υ σ ι ἄ ξ ε ι.

Οἱ Βορειοηπειρωτικοὶ σὺλλογοὶ Θεσσαλίας, Μακεδονίας καὶ Θράκης διὰ τηλε-

«**ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ**» (27 Σ[ε]βρίου) τὴν κυβερνήσιν ἐξαι-

τοῦνται τὴν ἀμεσονταῖο κτοποιοῦν ὑπὸ τῆς ὑπηρεσίας Ἀλλοδαπῶν δι' ὀριστικὴν παραμονὴν καὶ ἄδειαν ἐλευθερίας ἐξασκήσεως ἐπαγγέλματος ὅλων τῶν ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1934 καταφυγόντων εἰς τὴν Ἑλλάδα ὁμογενῶν τῆς Βορείου Ἡπείρου. Εἶναι τόσο ἐπιτακτικοὶ οἱ λόγοι, οἵτινες ἐπιβάλλουν τὴν ἱκανοποίησιν τῆς δικαιοσύνης αὐτῆς ἀπαιτήσεως, ὥστε δὲν ἀμφιβάλωμεν ὅτι τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν δὲν θὰ φέρῃ οὐδεμίαν ἀντίρρῃσιν. Δεδομένου μάλιστα ὅτι πρόκειται

περί άγρίως καταδιωχθέντων όμογενών και ήδη κυριολεκτικώς πενομένων, χωρίς καμμίαν άπολύτως προστασίαν εις την έλευθεραν πατρίδα.

Πληροφορούμεθα ότι αί άλβανικάί άρχαί συνέλαβον εις την Χειμάρραν μεταβαίνοντα τον άνεψιον του άειμνήστου Σπυρομήλιου και μετέφερον αυτόν εις Τίρρανα όπου και κρατείται. Η σύλληψις του όφείλεται εις τό γεγονός ότι ό συλληφθείς Σπυρομήλιος μετ' άλλων προκρίτων της Χειμάρρας είχε προβή εις ένεργείας διά τό άνοιγμα των έλληνικών σχολείων της πατρίδος του, τά όποια παραμένουν κλειστά εισέτι παρά την άπόφασιν του Συμβουλίου της Κοινωνίας των Έθνών.

Η έφημερίς «Μπέσα», σχολιάζουσα την άπόφασιν του Συμβουλίου της Κ. Τ. Ε. της 23ης τρέχοντος και τό άνακοινωθέν της έλληνικής κυ-
«ΠΡΩΤΑ»
(1 Οκτωβρίου) βερνήσεως επί της έφαρμογής του άρθρου 5 της άλβανικής δηλώσεως της 2ας 2ας Οκτωβρίου 1921, γράφει ότι ή Αλβανία διά της κρατικής μεταρρυθμίσεως ήν υπέφερεν εις την εκπαίδευσιν, ούδέποτε είχε την πρόθεσιν νά θέη τάς μειονότητας μετά των όποιων ό άλβανικός λαός έζησε πάντοτε έν άδεφικη άρμονία και δέν είχε παρά τον μόνον σκοπόν νά θέση υπό πε-θαρχίαν και έλεγχον την έθνικήν εκπαίδευσιν. Η έφημερίς τονίζει ότι ή έρμηνεία του άρθρου 5 της έν λόγω άλβανικής δηλώσεως υπεχρέωσε την Κ. Τ. Ε. νά την παραπέμψη προς παροχήν συμβουλής εις τό Διεθνές Δικαστήριον. «Τό γεγονός—λέγει ή «Μπέσα» — ότι ή άλβανική άποψις υπεστηρίχθη από τρία μέλη του Δικαστηρίου, περιλαμβανομένου και του προέδρου αυτού, άποδεικνύει ότι ή άλβανική κυβέρνησις, έφαρμόσασα την μεταρρύθμισιν ταύτην, ένήργησε καλή τή πίστει».

Προχθές έγένετο γενική Συνέλευσις του Βορειοηπειωτικού Συλλόγου Νομού Σερρών έν τω Ζαχαροπλάστεϊω Κωνσταντίνου Χριστοπούλου. Κατά την γενικήν ταύτην συνέλευσιν

του άνωτέρω Συλλόγου παρευρέθησαν προσκληθέντες οι Νομάρχης Σερρών κ. Μποκογιάννης Α. Μπυκουβάλος δικηγόρος πληρεξούσιος Νομού Σερρών, και Πέτρος Παπαχοραλαμπίδης δημοτικός Σύμβουλος Σερρών.

Κατά την συνέλευσιν ταύτην ό Πρόεδρος του Συλλόγου τούτου κ. Στ. Ζάχος άνέπτυξε του, λόγους των μέχρι σήμερον ένεργειών του παρά ταίς διαφόροις άρμοδίαις Άρχαίς, άναγνώσας και έγγραφον του Πολιτικού Γραφείου του κ. Προέδρου της Κυβερνήσεως, όπου ή Κυβέρνησις θά ένισχύσ η διαφορορόπως τον Σύλλογον Βορειοηπειρωτών, και τι ο δέ είναι όποδεικτικόν ότι όμέως παρευρέθη ό Νομάρχης Σερρών εις την Συνέλευσιν. Κατά την συζήτησιν των διςφόρων θεμάτων της Γενικής Συνελεύσεως του άνωτέρω Συλλόγου υπό των μελών αυτού, και εις τάς ληφθησομένης άποφάσεις ό Πρόεδρος αυτού, κ. Στέφανος Ζάχος μετά την πρόποσιν ήν ήγειρε κατά άναφυκτικά τά όποια προσέφερε ό Σύλλογος Βορειοηπειρωτών, έξεφώνησε τον κάτωθι λόγον:

Αξιότιμε Κύριε Νομάρχα, Σας εύχαριστώ θερμώς και έκ μέρους των παρόντων συμπατριωτών μας και των μη παρευρεθέντων δια την όντως ύψιστην τιμήν, ήν μάς έκόματε νά προσέλθητε όπως έκ του πληρίου παρακολουθήσητε και αντιληφθήτε τάς ανάγκας των ένταυθα διαμενόντων πολυπαθών Βορειοηπειρωτών. Ο Σύλλογός μας είναι άρτισύστατος και ή ανάγκη της άλληλοβοηθείας μάς έκαμε νά συσπειρωθώμεν ίνα και ή Σεβαστή Κυβέρνησις ής αντίξιος αντιπρόσωπός της τυγχάνετε νά λοβη τους μέχρι σήμερον πορευθέντας Βορειοηπειρώτας υπό την προστασίαν της, και έπούλωση τάς πληγάς των. Πάσας τάς έλπίδας μας στρέφωμεν προς ύμās κ. Νομάρχα τον δείξοντα προς τους πτωχούς και άδυνάτους πάσαν προστασίαν και οίτινες εύγνώμωνως άν-φέρουσι τό όνυμα ύμιν. Είς τον άνωτέρω εύγλωττον λόγον του Προέδρου Βορειοηπειρωτικού Συλλόγου κ. Στεφάνου Ζάχου, άπήντησεν ό κ. Νομάρχης ότι θά λοβή ύπ' όψιν του άπαντα τά αίτήματα του Συλλόγου και θά θεραπεύση τάς ανάγκας των μελών του Συλλόγου, έφ' όσον τοιούτην έντολήν έχει και έκμέρους του Πολιτικού Γραφείου του κ. Προέδρου Κυβερνήσεως. Άνταπήντησεν ό Πρόεδρος του Συλλόγου κ. Στέφανος Ζάχος εύχαριστήσας θερμώς τον κ. Νομάρχην διά τό τόσον θερμόν ένδιαφέρον του νήυχριστήσε και άπαντας τους προσκεκλημένους και διελύθη ή Γενική Συνέλευσις του κ. Νομάρχου Σερρών άναχωρούντος υπό τά χειροκροτήματα της Γενικής Συνελεύσεως.

ΕΙΝΑΙ ΠΛΕΟΝ ΚΑΙΡΟΣ...

Την 22αν Σεπτεμβρίου έ. έ. πρωτοβουλία του Β. Ήπειρωτικού Συλλόγου Αθηνών συνεκεντρώθησαν έν Θεσσαλλονίκη αντιπρόσωποι των έν Έλλάδι Βορειοηπειρωτικών Συλλόγων.

Σκοπός της συγκεντρώσεως ήτο ή ανταλλαγή γνώμων επί των γενικών ζητημάτων των άφορώντων την Υπόδουλον Πατρίδα και τους έν Έλλάδι διαβιούντας συμπατριώτας. Καί ούτω διά της συγκεντρώσεως αυτής έγκαινιάζεται νέα περίοδος εις τάς σχέσεις και την συνεργασίαν των Β. Ήπειρωτικών Συλλόγων της Έλλάδος και του Έξωτερικού.

Η περίοδος αύτη της ένιαίας έμφανίσεως της Βορειοηπειρωτικής δυνάμεως και της άρρήκτου συνεργασίας θά έχει άγαθά άποτελέσματα όχι μόνον διά την υπόδουλον Πατρίδα μας, αλλά και διά τους έν Έλλάδι διαβιούντας συμπατριώτας μας, κυρίως δέ διά τους μακράν του κέντρου εύρισκομένους, και λέγομεν κυρίως διά τούτους καθ' όσον ούτοι μέχρι σήμερον ούδεμίαν προσοχής και άξιολόγου προστασίας έτυχον έκ μέρους του έπισήμου κράτους.

Συνεπεία τούτου δημιουργείται υποχρέωσις των έν ταίς έπαρχίαις συμπατριωτών μας νά σπεύσουν και νά ένισχύσουν τους τοπικούς των Συλλόγους, ίνα ούτω οι σύλλογοι καταστούν ίσχυροί και ύπολογίσμοι ού μόνον εις τό έλληνικόν κράτος, αλλά και εις τό οίκτρον κατασχεύασμα της διεθνούς διπλωματίας.

Είναι γνωστόν εις όλους ότι κάθε κίνησις του Βορειοηπειρωτικού Συλλόγου Αθηνών έρεθίζει τά νεύρα των τυράννων μας, χωρίς νά σκεφθούν ότι άν οι έν τη Αλβανία συμπατριώται μας άπήλαυον έστω και των στοιχειωδών έλευθεριών ούδεμί-

αν άποστολήν θά είχαν οι Βορειοηπειρωτικοί Σύλλογοι ως προς τό σημείον τούτο,

Αντί τό Αλβανικόν λεγόμενον κράτος και τά όργανα αυτού νά μεταχειρίζονται τους Βορειοηπειρώτας, όπως τους άλλους πολίτας, προσπαθούν διά των πιέσεων και των διωγμών νά καθυποτάξουν αυτούς στραγγαλίζοντες ούτω κάθε έννοιαν δικαίου και ήθικης.

Ας είναι όμως βέβαιοι ότι όσα-δήποτε πιέσεις και διωγμούς άν υποστούν οι Βορειοηπειρώται δέν θά είναι δυνατόν νά τους πτοήσουν, αλλά τουναντίον τους χαλυβδώνουν.

Διά των άνακινωθέντων τόσον των έν Θεσσαλλονίκη έφημερίδων, όσον και των Αθηναϊκών, εύτυχώς κατεδηλώθει ή ανάγκη της όμοσπονδιακής Ένώσεως των έν Έλλάδι και Έξωτερικῷ Βορειοηπειρωτικών Συλλόγων.

Ο Σύλλογος Βορειοηπειρωτών Αθηνών δέον νά είναι υπερήφανος διά την ύπ' αυτού έγκαινισασθείσαν έπικοινωνίαν μετά των άδελφών Βορειοηπειρωτικών Σωματείων, δι' ής καθωρίσθη άγαστή συνεργασία, και ένιαία κατεύθυνσις επί των ζωτικών ζητημάτων των άφορώντων τους άδελφούς Βορειοηπειρώτας.

Ευχόμεθα και έλπίζομεν ότι οι άπανταχοῦ της γῆς συμπατριώται μας θά έπείσθησαν ότι είναι πλέον καιρός νά συσσωματωθώσι ίνα ούτω αποφασίζουσι περί του τρόπου της διεκδικήσεως των δικαίων των και γλυκαίνουσι την πικρίαν της Ξεντείας.

Κ.—

ΤΑ ΕΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΠΡΟΕΔΡΕΙΩΝ ΤΩΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡ(Κ)ΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΔΙΑΜΕΙΦΘΕΝΤΑ.-ΑΙ ΛΗΦΘΕΙΣΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Ὁ πόθος παντός Βορειοηπειρώτου ἦτο ἀνέκαθεν ἡ ἑνώσις τῶν Βορ)τικῶν Ὑργανώσεων καὶ ἡ χρησιμοποίησις οὕτω τῶν στελεχῶν τῶν εἰς ἓν ἐνιαῖον συγκρότημα. Τοῦτο, μετ'εὐχαριστήσεως ἀγγέλλομεν σήμερον εἰς τοὺς συμπατριώτας καὶ ἀναγνώστας μας, ὅτι ὁ πόθος τῶν ἐξεπληρώθη, ἡ ποθητὴ ἑνώσις ἐπετεύχθη. Τῇ πρωτοβουλίᾳ τοῦ Δ. Σ. τοῦ Συλλόγου Βορειοηπειρωτῶν Ἀθηνῶν, ὡς κατωτέρω ἀναφέρεται ἐν ἐκτάσει συνήλθον ἐν Θεσσαλονίκῃ οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν Βορειοηπειρωτικῶν καὶ Ἡπειρωτικῶν ὀργανώσεων τῆς Ἑλλάδος καὶ κατόπιν ἐξονυχιστικῆς εἰσηγήσεως ἐπὶ τῶν Γενικῆς φύσεως ζητημάτων τῶν ἀφορῶντων τὴν Β. Ἡπειρον καὶ τοὺς ἐν Ἑλλάδι διαβιοῦντας Β. Ἡπειρώτας, ἐκ μέρους τοῦ κ. Προέδρου τοῦ Συλλόγου Βορειοηπειρωτῶν Ἀθηνῶν εἰς ἐπανειλημμένας συνεδριάσεις συσχεφθέντες, ἀπεφάσισαν, ὅπως ὅλοι συσπειρωθῶσιν περὶ τὸν Σὺλ. Βορειοηπειρωτῶν Ἀθηνῶν ἵνα οὕτω, διὰ τῆς κοινῆς συνεργασίας ὅλων ἀποκτήσωσιν ἐνιαίαν πολιτικὴν κατεύθυνσιν ἐπὶ τῶν Γενικῶν ζητημάτων τῆς πατρίδος τῶν καὶ τῶν συμπατριωτῶν τῶν. Ὅποιας ὠφελείας πρόξενος θαγίνη ἡ τοιαύτη συνεργασία τῶν Β. Η. Ὑργανώσεων,

πᾶς τις ἀντιλαμβάνεται καὶ βεβαίως μετ' ἀνακουφίσεως θὰ τὸ πληροφορηθῇ ἅπας ὁ Β. Η. κόσμος τοῦ τε ἐσωτερικοῦ καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ. Τὸ βαρύτατον ὄντως ἔργον, ποὺ ἀναλαμβάνει ἤδη ὁ Σύνλογος Βορειοηπειρωτῶν Ἀθηνῶν, εἶναι ὄντως ἡράκλειον καὶ οἱ διοικοῦντες αὐτὸν πρὶν ἢ προτείνωσι καὶ ἀναλάβωσι τοῦτο, ἀνεμέτρησαν βεβαίως τὰς δυνάμεις τῶν καὶ οὕτω τὸ ἀπεφάσισαν. Ἡμεῖς ἀντιλαμβανόμενοι πλήρως τὴν μεγάλην χρησιμότητα τοῦ ἔργου τούτου τῆς συσπειρώσεως δηλονότι περὶ τῶν Σύνλογον Βορειοηπειρωτῶν ὅλων τῶν Β. Ἡπειρωτικῶν ὀργανώσεων καὶ τῶν Ἡπειρωτικῶν ἐκείνων, αἵτινες ἀποτελοῦνται ἐκ μικτῶν μελῶν ἐνδιαφέρονται ἐξ ἴσου διὰ τὴν Β. Ἡπειρον, ἥτις συσπειρώσις ἐνισχύει μεγάλως τὰς προσπάθειάς τοῦ Δ. Σ. τοῦ Συλλόγου Βορειοηπειρωτῶν Ἀθηνῶν, ὅπερ ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς διοικήσεώς του ἐπελήφθη οὕτως μετὰ ζήλου καὶ ἀφοσιώσεως σπανίας, τῶν μεγαλειτέρων καὶ ζωτικωτέρων ζητημάτων τῆς πατρίδος του, ἐλπίζομεν, καὶ τὸ εὐχόμεθα ὁλοψύχως, ὅτι θὰ ἄρῃ τὸ ἡράκλειον τοῦτο βάρος εἰς τοὺς ὤμους του καὶ θὰ εὐτυχύσῃ νὰ φέρῃ εἰς πέρας τοῦτο.

Ἀντίγραφον πρακτικοῦ συνεδριάσεων τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ συνελθόντων Βορειοηπειρωτικῶν Σύνλογων.

Πρακτικὸν Συνεδριάσεων

Σήμερον τὴν 24ην Σεπτεμβρίου 1935 οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι Πρόεδροι καὶ ἀντιπρόσωποι τῶν κάτωθι Βορειοηπειρωτικῶν καὶ Ἡπειρωτικῶν Σύνλογων, Ἀθηνῶν, Κερκύρας, Λαρίσης, Νιαούσης, Φλωρίνης, Κατερίνης, Σερρών καὶ Θεσσαλονίκης, συ-

νελθόντες ἐν τοῖς Γραφείοις τῆς Ἑνώσεως Βορειοηπειρωτῶν προσφύγων Μακεδονίας-Θράκης, Παπαρηγοπούλου 9 εἰς ἐπανειλημμένας συνεδριάσεις κατὰ τὴν 22αν, 23ην καὶ 24ην Σεπτεμβρίου 1935 καὶ συσχεφθέντες ἐπὶ τῶν ἐνδιαφερόντων ζητημάτων τῶν Σύνλογων μας, τὸσον τῶν γενικῶν τῶν ἀφορῶντων τὴν χειμαζομένην πατρίδα μας Β. Ἡπειρον, ὅσον καὶ τῶν ἀφορῶντων τοὺς

Πρώτη σειρά, καθήμενοι: ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιὰ. Α. Παπαγιάννης, Κ. Ζαρηλάς, Ν. Μπαμίας, Μ. Παπᾶς, Δ. ὑ π ε ρ α σ ε ι ρ ᾶ, ὄρθιοι: ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιὰ. Ν. Γερμάνης, Χ. Σωτηριάδης, Χ. Καρζής, Σ. Ζάχος, Σ. Κωνσταντινίδης.

έν Ἑλλάδι διαβιούντας ἀδελφούς μας Βορειοηπειρώτας· ἀποφασίζομεν παμψηφεί καὶ ἐξουσιοδοτοῦμεν τὸν Σύλλογον Βορειοηπειρωτῶν Ἀθηνῶν, ὅπως ἐνεργεῖ παρὰ τοῖς ἀρμοδίοις ὅτι δεῖ πρὸς ἐπίλυσιν τῶν γενικοῦ ἐνδιαφέροντος ζητημάτων, ἀνακοινῶν ἅμα τὰς ἐνεργείας του καὶ τὰ ἀποτελέσματα εὐθὺς ἀμέσως πρὸς τοὺς λοιποὺς Βορειοηπειρωτικοὺς Συλλόγους καὶ τοὺς Ἑπειρωτικοὺς τοιοῦτους τοὺς ἀποτελουμένους ἐκ Βορειοηπειρωτῶν καὶ Ἑπειρωτῶν. Ἰδίως, οἱ ὡς ἄνω ὀντιπρόσωποι ἡσυχολήθημεν ἰδιαιτέρως διὰ τὸ ἐπίμαχον ζήτημα τῶν ἀλλοδαπῶν, τῆς παροχῆς δηλονότι ἀδείας παραμονῆς καὶ ἀδείας εὐρέσεως ἐργασίας τῶν καταφυγόντων ἐν Ἑλλάδι συμπατρι-

ωτῶν μας, ὡς καὶ διὰ τὸ ζήτημα τῆς ἀστικῆς στεγάσεως καὶ γεωργικοῦ κλήρου τῶν προσφύγων συμπατριωτῶν μας.

Ἐγκρίνομεν ὅθεν, τὰς μέχρι τοῦδε ἐνεργείας τοῦ Συλλόγου Β. Η. Ἀθηνῶν καὶ παρακαλοῦμεν τοῦτον, ὅπως συνεχίσῃ τὰς ἐνεργείας του, μέχρις ἐπιλύσεως τῶν ζωτικῶν τούτων ζητημάτων μας.

Οἱ συνελθόντες

Κ. Ζαρπαλᾶς, Ἀθηνῶν, Ν. Μπαμίχας, Κερκύρας, Σ. Ζάχος, Σερρών, Α. Παπαγιάννης, Θεσσαλονίκης, Μιχ. Παππᾶς, Λαρίσης, Σ. Κωνσταντινίδης, Φλωρίνης, Ν. Γερμάνης, Ναούσης, Π. Κορτσάρης, Αἰκατερίνης.

Ἀντίγραφον Πληρεξουσίου τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ συνελθόντων Βορειοηπειρωτικῶν Συλλόγων.

Πρὸς τὸν
Σύλλογον Βορειοηπειρωτῶν
Ἀθηνῶν

Κύριε Πρόεδρε,

Ὁ ἡμέτερος Πρόεδρος ἐπανελθὼν ἐκ τῆς συσκέψεως, ἥτις ἔλαβε χώραν κατὰ τὴν ἐν Θεσσαλονίκῃ διαμονὴν του τὴν 22αν, 23ην καὶ 24ην Σεπτεμβρίου 1935 μᾶς ἀνεκοίκωσε τὰς ἀποφάσεις, αἵτινες ἐλήφθησαν ὁμοφώνως παρὰ τῶν παρευρεθέντων ἀντιπροσώπων τῶν διαφόρων Βορειοηπειρωτικῶν καὶ Ἑπειρωτικῶν Συλλόγων, συνελθόν τὸ Συμβούλιον τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου εἰς ἑκτακτον συνεδρίασιν ἐνέκρινε παμψηφεί τὰς ἀποφάσεις ταύτας καὶ ἀπὸ σήμερον ὁ ἡμέτερος Σύλλογος τὰ μὲν τοπικὰ ζητήματα θὰ διαχειρίζεται ὅπως εἶναι συμφερότερον δι' αὐτόν, διὰ δὲ τὰ γενικά τὰς ἀποφάσεις του θὰ τὰς κοινοποιῇ πρὸς Ὑμᾶς, ἵνα ὁ Σύλλογός Σας ἀποφασίσῃ καὶ κάμνῃ τὰς δεούσας ἐνεργείας παρὰ τῇ Σῇ Κυβερνήσει.

Διὰ πᾶν ζήτημα, ὅπερ ἤθελε προκύψει γενικοῦ ἐνδιαφέροντος τῶν Βορειοηπειρωτῶν, τὸσον τῶν ἐν Ἑλλάδι διαβιούντων ὅσον καὶ τῶν ἐν τῇ ὑποδούλῳ τοιούτων ἀδελφῶν μας, παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς γνωστοποιήτε τὰς ἀποφάσεις Σας πρὶν ἢ προβῇτε εἰς σχετικὰ διαβήματα, ἵνα ἐκ συμφώνου δώσωμεν ὅλοι τὴν συμφέρουσαν καὶ ἐμπρέπουσαν κατεύθυνσιν. Πάντως προκειμένου περὶ ζητημάτων, αἵτινα ἀπαιτοῦν ἄμεσον τὴν ἐνέργειαν ὁ ἡμέτερος Σύλλογος ἐξουσιοδοτεῖται νὰ ἀποφασίσῃ καὶ ἄνευ προσυνεννοήσεως μεθ' ἡμῶν, μετὰ τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως διὰ πρώτου ταχυδρομείου μᾶς καταστήσῃτε ἐνημέρους περὶ τοῦ ἐπείγοντος τοῦ ζητήματος καὶ περὶ τῶν ἐνεργειῶν Σας, εὐχόμενοι ὅπως ὁ νέος στενὸς Σύνδεσμος τῆς συνεργασίας μας ἀποβῇ πρὸς ὄφελος τῶν ὑποδούλων ἀδελφῶν μας Βορειοηπειρωτῶν.

Διατελοῦμεν Μετὰ
πατριωτικῶν χαίρετισμῶν
Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ

Πρόεδρον Κυβερνήσεως, Ὑπ. Ἐξωτερικῶν
Ὑπ. Ἐσωτερικῶν
Ἀθηνᾶς

Πρόεδροι Βορειοηπειρωτικῶν Συλλόγων Λαρίσης, Αἰκατερίνης, Ναύσης, Φλωρίνης, Σερρών, Κερκύρας, Θεσσαλονίκης. Παρακαλοῦμεν Σ. Κυδέρνησιν ἐπὶ λύσει ὀριστικῶς ζήτημα παραμονῆς καὶ ἀδείας εὐρέσεως ἐργασίας Βορειοηπειρωτῶν, συμφώνως ὑποδείξεως Συλλόγου

Βορειοηπειρωτῶν Ἀθηνῶν παρὰ πλευρὸν ὁποῦν τασσόμεθα ἐνεπιφυλίκτης

Μιχ. Παππᾶς Πρόεδρος Β. Η. Σ. Λαρίσης, Περ. Κορτσάρης Πρόεδρος Β. Η. Σ. Αἰκατερίνης, Νικ. Γερμάνης Πρόεδρος Β. Η. Σ. Ναύσης Στ. Κωνσταντινίδης Πρόεδρος Β. Σ. Φλωρίνης, Στ. Ζάχος Πρόεδρος Β. Η. Σ. Σερρών, Ν. κ. Μπαμίχας Πρόεδρος Ἑπειρωτικοῦ Σουλ. Κερκύρας, Ἀντ. Παπαγιάννης Πρόεδρος Β. Η. Σ. Θεσσαλονίκης.

ΕΛΛΗΝ ἢ ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ;

ΠΟΙΑ Η ΑΛΗΘΕΙΑ

ΤΟΥ Κ. Ι. ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ ΤΩΝ "ΠΕΛΑΣΓΙΚΩΝ,"

Ἀλβανοὶ ὡς νεώτεροι Πελασγοὶ ἀναφέρονται ἐν Ἑλλάδι ἤδη ἀπὸ τοῦ 14ου αἰῶνος εἰσχωρήσαντες εἰς διάφορα μέρη τῆς Ἀττικῆς καὶ τοῦ Ἀργους. Τῷ 1340 κατὰ πρῶτον μνημονεύονται Ἀλβανοὶ ἐν τῷ στρατῷ τοῦ δεσπότη Εὐμανουὴλ Καντακουζηνοῦ, ὅστις ἐγκατέστησε καὶ ἄλλους ἀποίκους Ἀλβανούς ἐν τῇ χώρᾳ παρατάξαντας τῷ 1391 ἱκανὸν ἀριθμὸν ὀπλιτῶν. Ἐπὶ δὲ τοῦ δεσπότη Ἰωάννου Παλαιολόγου (1380—1407), διαδόχου τοῦ Καντακουζηνοῦ, 10.000 Ἀλβανοὶ μετὰ τῶν οἰκογενειῶν καὶ τῶν κτηνῶν αὐτῶν μετηνάστευσαν εἰς Πελοπόννησον. Ὑστερότερον εὐρίσκομεν Ἀλβανούς εἰς διάφορα μέρη τῆς Ἑλλάδος, εἰς Ἀττικὴν, Μέγαρὰ καὶ Σαλαμίνα, εἰς Βοιωτίαν, νότιον Εὐβοίαν, εἰς Ἀργεῖον καὶ Πόρον, εἰς Κορινθίαν καὶ Ἀχαΐαν, εἰς τὰς νήσους Ὑδραν καὶ Σπέτσας, καὶ τὸ βόρειον τμήμα τῆς Ἀνδρου. Οἱ Ἀλβανοὶ οὗτοι εἰσὶ πάντες Χριστιανοὶ Ὀρθόδοξοι, διὰ δὲ τὸ ὁμόφυλον καὶ τὴν συγγένειαν τῆς γλώσσης μεταβαίνουσιν ὡς ἀρχαῖοι Πελασγοὶ τῆς Ἑλλάδος, εὐκόλως

εἰς τὸ Ἑλληνικόν, ἀποτελοῦντες φιλοπάτριδας Ἑλληνας πολίτας καὶ προσεγγεγκόντες διακεκριμένους ἀνδρας εἰς τὴν νεωτέραν ἑλληνικὴν ἱστορίαν, ἐν οἷς καὶ οἱ Κουντουριῶται.

Διὰ δὲ τὴν σημασίαν τῶν ὀνομάτων Κούνδουρος, Κουντούρης, Κουντουριώτης, αἵτινα εἰσὶ Πελασγικά σημεῖοι, ὅτι ἐν ἐπιγραφῇ τῶν Λυκίων Πελασγῶν ἀναγράφεται ὄνομα κύριον Κουδάρα ἑλλ. Κούδαρος, ὅπερ ἐρμηνεύεται ἄρχων κατὰ τὰ ἑλλ. κυδρός, Κόδρος (ἴδ. Ἰωάν. Θωμόπουλου Πελασγικά σελ. 335), καὶ ἐν λίαν ἀρχαιοτέrais Πελασγικαῖς ἐπιγραφαῖς ὄνομα Κυδάρι, ἢ Κυτιρ ἐρμηνευόμενον ἄρχων, ἡγεμῶν, ἀπὸ τῶν Πελασγικῶν θεμάτων κυ μέγας, ὕψιλος, dur ἢ dar ἄρχων, ὡς μεταφράζεται καὶ παρὰ τοῦ ἀρχαίου Σχολιαστοῦ Ἀπολλωνίου τοῦ Ροδίου Δάρ-δανος πολυ-άρχης, ἀπὸ Πελασγικοῦ dar ἄρχων, dan πολὺς (ἴδ. Ἰωάν. Θωμοπούλου, Πελασγικά, Μέρος Δεύτερον, σελ. 233 καὶ 179).

ΣΗΜ. Συντάξ. Ὁ Χαν γράφει ὅτι οἱ Ψαριανοὶ ἐλάλουν ἀνέκαθεν Ἑλληνικά.

Η ΗΠΕΙΡΩΤΙΣΣΑ

ΤΟΥ Κ. Γ. ΒΑΒΑΡΕΤΟΥ
(ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ)

Ἡ Ἡπειρώτισσα με σχολαστικότητα πάντοτε ἐκρότησε κάθε τύπο καὶ κάθε τι τοῦ διατάσσει ἢ θρησκεία. Ἀπ' τὰ πρῶτα της μελήματά εἶναι ἀκόμα νὰ ξυπνήσῃ πρῶτ' τὰ παιδιά της τὴν Κυριακὴ γιὰ νὰ τὰ στείλῃ καθαρά καὶ καλοντυμένα στὴν ἐκκλησία. Δὲν τῆς ἐξφεύγουν ποτὲ οἱ γιορτάδες, κρατάει ὅλες τὶς νηστείες καὶ ἀρχαϊκὴ προσήλωσι ἔχει ἰδίως στὴ λατρεία τῶν νεκρῶν. Εἶναι σωστὴ Ἀντιγόνη στὸ ζήτημα αὐτό. Ὡς παράδειγμα θὰ σὰς ἀναφέρω τὴν περιπτώσιν αὐτῆς ποὺ διηγείται ὁ Νίτσοσ στὴ μονογραφία του περὶ Τσαμαντᾶ :

Ἦτο χειμῶνος τοῦ 1917. Αἱ «τροστὰδες» τῆς Ἑλλάδος Δυνάμεις ἐφήρμοζον κατ' αὐτῆς αὐστηρότατον ἀποκλεισμόν, ὅπως τὴν ἐξαναγκάσουν νὰ ἐξέλθῃ τῆς οὐδετεροτήτος. Ἐλλειψις ἄριου καὶ παντοῖαι στερήσεις ἐμάστιζον δεινῶς τὸν πληθυσμόν. Ὁ ἀροβόσιτος ἐν Τσαμαντᾶ ἐπώλετο εἰς τὴν τιμὴν τῶν 5 καὶ 6 δραχμῶν καὶ ὅκ' ἄν! Πέντε δὲ δραχμαὶ τότε ἴσο δυνάμουν πρὸς ἓν δολλάριον. Πῆθος ἐκ τῶν πενσετέρων οἰκογενειῶν συνετρεῖτο ἐπὶ ἐβδομάδες μόνον μὲ λάχανο, καὶ τοῦτα δυσκόλως εὐρίσκόμενα, ἔνεκα τοῦ δυσχερέμεν τῆς ὥρας. Μία τῶν συγγενῶν μου, τῆς ὁποίας προφάτως εἶχεν ἀποβιώσει ὁ σύζυγος ἐκέστη· οὐκ ἐπὶ τὴν ἐκτέλει τὸ τεσσαρακοῦήμερον μνημόσυον τοῦ «σοράντα» μὲ τὰς πενήντας ἢ ἐξήντα ὀκάδας σίτου, αἵτινες εἶχον τὴν ὑπολειφθῆ ἐκ τῆς παρελθούσης ἐσοδείας τῶν ἀγρῶν τῆς. Ἐπιχειρήσας νὰ τὴν ἀποτρέψω ἀπὸ τοῦ τοιοῦτου σκοποῦ, παραστήσας τούτῃ δι' ἡ κατὰ τὸν ὀρισμένον χρόνον τέλει τοῦ μνημοσύνου, δὲν ἦτο ἀπαραίτητος, τούνοντιον ἐπεβάλλετο ἡ ἀνυβόλη του κατὰ τὰς δεινὰς ἐκείνας περιστάσεις, καθ' ὅς ἐκινδύνευεν νὰ λιμοκτονήσῃ ἢ εἰσέλθῃ τῇ ζωῇ οἰκογένειά της.

Ὡφειλε δὲ αὕτη νὰ σκεφθῇ περισσότερον περὶ τῆς συντηρήσεως τῶν ζώντων, ἢ περὶ τῆς σωτηρίας τῆς ψυχῆς τοῦ ἀποθανόντος. Ἐπειδὴ δὲ ἦτο γνωστὸν δι' τὸν διετελέει καὶ εἰς πολὺ ὀμαλὰς καὶ τρυφεράς ὑχέσεις μετὰ τοῦ μακαρίτου, μετ' ἐλαφρὰς εἰρωνίας, τῇ ὑπέδειξε ὅτι ἔπρεπε νὰ τὸν ἀφήσῃ ἐπὶ τιναν καιρὸν εἰς τὴν κόλασιν, πρὸς ποιάν τινα ἐκδίκησιν, δι' ὅσα βάσανα ὑπέστη παρ' αὐτοῦ, ὅτε εὐρίσκετο ἐν τῇ ζωῇ. Εἰς ἀπάντησιν μου εἶπεν «Ἀς βγῶ ἐγὼ ἀπ' αὐτότο μπόρτζι καὶ

δοῦν στὸ διάβολο θέλει ἄς ποῖ ὁ οὐζὺ γός μου! Δι' αὐτὴν τὴν τελεσιν τοῦ μνημοσύνου ἐθεώρει ὡς θρησκευτικὸν καθήκον ἐπιβιβάζον αὐτὴν καὶ ἐπείγετο νὰ εὐρεθῇ αὕτη θρησκευτικῶς ἐντόξει ἀπένοντι τῆς ἐαυτῆς συνειδήσεως, ἀποτίουσα τὴν ὀφειλὴν αὐτῇ.

Ἡδιαφύρει δ' ὅλως περὶ τοῦ ἀποτελέσματος, τὸ ὁποῖον θὰ εἶχεν ἡ ἐκπλήρωσις τῆς θρησκευτικῆς διατιμωρίας, ἐπὶ τῆς τύχης τῆς ψυχῆς τοῦ νεκροῦ συζύγου της. Οὐδόλως δὲ παράδεξον νὰ γυμνοῦτο, καθ' ἑαυτὴν, ὅπως τὰ «σοράντα» αὐτὰ μὴ συντελέσωσι διόλου εἰς τὴν ἀπολύτρωσιν ἐκ τῶν τῆς κολάσεως βασάνων ἐκείνου, ὅστις πολυτρόπως εἶχε βρυσνίσσει καὶ τυραννίσσει αὐτὴν κατὰ τὸ κοινόν των συζυγικόν βίον.

Ἄν εἶναι ἀλήθεια πὼς ἡ τιμὴ καὶ ἡ ἐργασία φέρνουν δόξα καὶ εὐτυχία, οἱ Ἡπειρώτισσες πρέπει νὰ εἶναι πολὺ εὐτυχισμένες καὶ δοξασμένες. Γιατὶ καὶ δουλεύουν πολὺ καὶ πολὺ ἐνδιαφέρονται γιὰ τὴν τιμὴν τους. Ἡ Μπίλιω Κατοικογιάννη, ποὺ ἐπρόκειτο νὰ πέσῃ στὰ χέρια τῶν Τούρκων, προτίμησε νὰ σκοτωθῇ καὶ δέχθηκε πρόθυμα νὰ τῆς πόρῃ τὸ κεφάλι ὁ ἀδελφὸς τῆς Μίνιος, γιὰ νὰ μὴ τὸ μαλύνουν τὰ χνῶτα τῶν ἀλλοθρήσκων, γιὰ νὰ μὴ διασπασθῇ τὸ πολυτιμώτερον τῶν στολιδιῶν της, ἡ τιμὴ!

Ὅπως ἀντφέρει ὁ Γούδης, στοὺς Παρὰλλήλους Βίους του, ἡ κόρη τοῦ Νότη Μπότσαρη προτίμησε νὰ πνιγῇ γιὰ νὰ σώσῃ τὴν τιμὴν της. Ἦταν τότε ἡ ἐποχὴ τῶν πολέμων τῶν Σουλιατῶν μετὰ τὴν Ἀλβ. Εἶχε κυριευθῇ τὸ Σούλι καὶ εἶχον αὐτὴ καὶ τὸ τελευταῖον τρανοῦδι τοὺς οἱ ἡρώδεις τοῦ Ζολλόγγου. Ὁ Κίτσος Μπότσαρης τραβοῦσε τότε μετὰ τοὺς δικούς του πρὸς τὸ Βουλγαρέλι καὶ ἡ γυναῖκα τοῦ Νότη Μπότσαρη, ἦσαν βαρεῖα πληγωμένη. Τὴν ἔφερνε στὴν πλάτῃ ἡ κοπέλα της. Ἀλλὰ μὲς τὸν Ἀχελῷο τοὺς προφθάνει ἕνας Τουρκοαλβανὸς καὶ θέλει νὰ οἰχμαλωτίσῃ τὴν ὥραιο Μπότσαροπούλα. Ὁ κίνδυνος εἶναι μεγάλος. Δὲν χάνει καιρὸν ἡ ἡρωικὴ Σουλιατοπούλα· ρίχνει στὸ ποτάμι τὴν πληγωμένη μάννα της ἀφίνοντάς τιν νὰ τὴν συνεπάρῃ στὴν κατεβροσιά του καὶ πνίγεται καὶ αὕτη ἀμέσως.

Ὁ Ἀλβανὸς ποὺ φθάνει ἐκείνη τῇ στιγμῇ

μὴ θαυμάζει τὸν ἡρωϊσμό της.

— Ἐλα ὡμορφὴ κοπέλα τῆς λείει, καὶ ἔχεις τὸ λόγο μου πὼς δὲν θὰ σὲ πειρώξῃ κανεὶς. Θὰ σὲ θεωρήσω σὰν ἀδελφὴ μου.

Δός μου τὸ ζωνάρι σου, τοῦ λείει τότε ἡ Μπότσαροπούλα καὶ τρέβα γερά. Ὁ

τατα στὴν Ἡπειρο, στὰ παλὰ καὶ νέα χρόνια. Ἐχω ὑπ' ὄψει μου ἀρκετὰς πρόσφατες ἱστορίες τιμῆς, ποὺ γράφηκαν μετὰ τὸ εἶμα συζύγων ἢ ἀδελφῶν.

Ὁ Ἡπειρώτης δὲν συγχώρησε ποτὲ στὴν γυναῖκα, ὅχι μόνον τὴν ἀπιστίαν ἀλλὰ καὶ

ΠΑΛΗΕΣ ΣΥΝΗΘΕΙΕΣ ΣΕ ΤΩΡΙΝΑ ΧΡΟΝΙΑ !

Ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ ἡ Δώρα τ' Ἰστρία ἔγραφε γιὰ τὴν γυναῖκα τῆς Βορείου Ἡπείρου, πὼς μετὰ τὸν πρῶτον μῆνα δὲν τρώει πλέον μαζί μετὰ τὸν ἄνδρα της, ἀλλ' ὅτι ἐκεῖνος τῆς ἀφήσῃ πάνω στὸ τραπέζι («Βορ. Ἡπειρος» σελ. 16 φυλ. 2ον) τίποτε δὲν μετεβλήθη στὶς συνήθειες τῶν μουσουλμάνων. Ἀκόμα καὶ σήμερὰ διατηρεῖται ἡ τακτικὴ αὐτὴ ὅπως περίφημα τὴν σατυρίζει στὸ ἀνωτέρω ὥραιο τοῦ σκίτσου ὁ κ. ἈλὴΝτίνω Μπέης

Ἀλβανὸς δὲν ὑποπτεύεται τίποτε, τῆς πετάει τὸ πολὺπλοχὸ ζωνάρι του καὶ πρὶν καταλάβῃ τὸ πῶς, ἡ Σουλιατοπούλα, μετὰ ἀπεγνωσμένη προσπάθεια, καταρθώνει νὰ τὸν τραβήξῃ μέσα στὸ ποτάμι καὶ νὰ τὸν πάρῃ ἀκούσιο συνοδό της σιὸν ἄλλο κόσμον!

Οἱ παραβόσεις τῶν περὶ τιμῆς καθηκόντων ἐτιμωρήθησαν πάντοτε αὐστηρῶς

ἐν τὸν τὸν ἔρωτα.

Οἱ Τούρκοι γιὰ τὸ λόγο αὐτό, ἐκλείναν τὶς γυναῖκες στὰ σπιτία τους μετὰ τὰ καφασωτὰ παράθυρα, ὅπου δὲν μπορούσε νὰ διεισδύσῃ βέβηλο μάτι καὶ ὅταν τὶς ἐστελναν γιὰ διασκέδασι, φρόντιζαν νὰνὲ μέρα ἐργασίμῃ γιὰ νὰ μὴ ἔχῃ κόσμον. Στὰ Γιάννινα οἱ διασκεδάσεις γινόνταν κυρίως στὴν ἑξακουστὴ Ντραμπάτοβα.

Τράβα Νησιώτη, τὰ κουπιά
οἶσσε τὸν τροπῶτήρα
νὰ πάμε στὴν Ντραμπάτοβα
καὶ τὴν Ἀγιά Σωτήρα.

Τραγοῦδοῦσαν οἱ Γιαννιώτες στὸν καϊκ-
στη, τὸν βαρκάρη γιὰ νὰ τοὺς νοιώθουν ὅ-
λοι, ὅταν μὲ κέφι τραγοῦσαν γιὰ τὸ νησί.

Εἰς τὰς δισσκεδάσεις αὐτάς, γιὰ ν' ἀ-
φήσωμε τὸν Τσιγορὰ νὰ μᾶς τὰ πῇ (Ἀτ-
τικὸν Ἡμερολόγιον 1889) λαμβάνουν μέ-
ρος κι' οἱ Ὀθωμανοὶ καὶ οἱ Ἑβραῖοι,
πολὺ δαπανᾶται χρῆμα καὶ πολλοὶ γίνον-
ται ἐπιδείξεις. Αἰσθημάτων ἐκδηλοῦνται
καὶ συναντῶνται ἐν αὐταῖς μετὰ τῶν πα-
ρομορτῶν. Ἐνὶ λόγῳ γίνονται καὶ ἀ-
φορμοὶ τῆς ἐκλύσεως τῶν ἡθῶν, τὰ ὁποῖα
ἀπὸ τινῶν ἐτών, πολὺ ἐξέπεσαν τῆς πρώην
ἐπικρατοῦσης αὐστηρότητος. Σημειωτέον
δὲ ὅτι Ὀθωμανίδες δὲ φρίνονται ἐν αὐ-
ταῖς, ἢ σπανιότατα ἀπομεμακρυσμένα
τῶν ἄλλων.

Κυρίως οἱ Ὀθωμανίδες μεταβρίνουν
πρὸς δισκέδασιν ἐν τῇ Νήῳ τὸ μέσον
τῆς ἐβδομάδος, ὅταν ἐργάζονται οἱ Ἑβραῖοι
καὶ οἱ Χριστιανοί. Ἀλλὰ καὶ μεθ' ὅλης τῆς
προφυλάξεως ταύτης, δὲν λείπουν ἐκ
τοῦ μέσου αὐτῶν διαβόλοι καὶ πειρασμοὶ
μετὰ τῶν παγίδων καὶ σαγηνῶν αὐτῶν, πα-
ροφυλάττοντες ἐκεῖ που ἐν τοῖς καλσιῶσι
τῶν αὐλάκων τῆς Ντραμπάτοβας καὶ Μπλί-
τοι, ὁπόθεν τὰ οὐχὶ τοῦ Προφήτου διέρ-
χονται, σαγηνεύοντα καὶ σαγηνεύόμενα
διὰ τῆς μυστικῆς τῶν αἰσθημάτων γλώσ-
σης, τῆς διὰ τῶν ὀφθαλμῶν, τῶν νευμά-
των καὶ νοημάτων λαλοῦσης!

Καὶ αὐτὸς ὁ Ἀλῆ πασᾶς τιμωροῦσε
αὐστηρότατα τοὺς ἀπιστοῦντας καὶ τῶν
δύο φύλων. Μιά φορά τοῦ κατηγορήθη ὅτι
ὁ Νικόλαος Ἀργύρης Βρεττός, πλοῦσιος
Γιαννιώτης, μετρηφισμένος σὲ γυναῖκα
μῆκε σὲ Τούρκικο χορέμι. Ἡ πράξις αὕτη
ἐτιμωρεῖτο μὲ θάνατον καὶ θά τὴν ἐκτε-
λοῦσε ὁ Ἀλῆς ἂν δὲν ἐστελλαν οἱ συγ-
γενεῖς του χρυσαφικὰ καὶ κοσμήματα
ἀξίας 70 χιλιάδων ταλλήρων. Τὸ πρᾶγμα
αὐτὸ μαθεύθηκε καὶ ἔκονε τὴν οἴσθησι
ὥστε ἡ λαϊκὴ μοῦσα ἔσπευσε νὰ ἀπαθα-
νατίσῃ μὲ τὸ κάτωθι δίστιχο.

Ὁ Νικόλας τὸ μπούλωμα τὸ νόμιζε
Ἰσκιὰδες
Δὲν πίστευε στὰ Γιάννινα πὼς εἶναι
Ἰρεῖς πασσάδες

Ὅπως γράφει ὁ Ἱμπραὴμ Μανζούρ
μιὰ Τουρκάλα, ποὺ συνελήφθη στὸ σπίτι
τοῦ Ἰταλοῦ μηχανικοῦ Καρέττου, ἐλιθοβο-
λήθη, κατὰ διαταγὴν τοῦ Ἀλῆ καὶ ὁ μη-
χανικὸς ἐφυλάκισθη. Ἄλλον Μετσοβίτην
ποὺ ἔπιασαν ἐπ' αὐτοφῶρ σὲ σπίτι Τουρ-
κάλας, τὸν διεμέλισαν κατὰ διαταγὴν
τοῦ Ἀλῆ. Ἡ Τουρκάλα δὲν εἶχε βέβαια
καὶ αὕτη καλλίτερη τύχη.

Σύμφωνα μὲ τὰ κρατοῦντα τότε ἔθιμα
οἱ ἀνύπανδρες Τουρκάλες ἐτιμωροῦντο
μὲ 80 ραβδισμοὺς, ὅταν ἀπιστοῦσαν στὸν

ἔρωτα, καὶ αἱ παντρισμένες ἐλιθοβολοῦντο
ἀλλὰ καὶ ἀνύπανδρες τὸ ἴδιο πάθοναν,
ὅτα ἀπιστοῦσαν μὲ Χριστιανούς, ἢ ἐπνί-
γοντο.

Τὸ πνίξιμο εἶνε γενικῶς ἡ ἐπιβαλλομένη
τιμωρία συζυγικῆς ἀπιστίας ὑπὸ τῶν
Μωσμεθανῶν Κυβερνητῶν εἰς τὰς θῆλεις
ὑπηκόους τῶν Τούρκων καὶ Χριστιανῶν.
λέγει ὁ Γιόγκ. Ἀλλ' ἂν τις τῶν γυναικῶν
τῶν φωραθῇ καταδολιευομένη τὴν συζυγ-
ικὴν πίσιν μετὰ Χριστιανοῦ τοιαύτη ὕβρις
κατὰ τῆς πίστεως, τιμωρεῖται μόνον διὰ
τῆς ὑπάτης ποινῆς, ἥτις καὶ ἐκτελεῖται
δημοσίᾳ, χρησιμεύουσα πρὸς γενικὸν πα-
ροδειγματισμόν. Ἐκ τοῦ ἡμερολογίου τοῦ
Γιόγκ. ἀντιγράφουμην τὴν ἀκόλουθον σκη-
νὴν, διαδραματισθεῖσαν κατὰ τὴν ἐν Ἰω-
αννίνοις διαμονὴν του. «Καθ' ἣν ἡμέραν
μέλλων νὰ μετοβῶ εἰς τὴν Ἀρκτικὴν Ἀλ-
βανίαν. λέγει ἀποχαιρέτισα τὸν Ἀλῆν,
Ὀθωμανὸς νεάνις, ὡραιότατη ὑπεβλήθη
εἰς τὸν διὰ λιθοβολισμοῦ θάνατον. Ἐνῶ
οἱ δύο μου φίλοι καὶ ἐγὼ μετεβαίνομεν εἰς
τὸ Σεράγιον, ἠκούσαμεν ἄνθρωπον διακη-
ρύσσοντα εἰς τὰς ὁδοὺς μετὰ φωνῶν με-
γάλων καὶ τι Τουρκιστί. Ἐρωτήσαντες δὲ
τὸν διερμηνέα μας, ἐμάθαμεν ὅτι διελάλει
διαταγὴν εἰς ἕκαστον ἀληθῆ ὁπαδὸν τῆς
πίστεως τοῦ Μωάμεθ, ὅπως μεταβῇ καὶ
ρίψῃ ἕνα λίθον κατὰ τῆς ταλαιπώρου ἐκεῖ-
νης νεάνιδος. Τὸ ἔγκλημα αὐτῆς ἦτο ὅτι
εἶχε σχέσεις ἀθεμίτους μετὰ Χριστιανοῦ
(Ναπολιτάνου) τινὸς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ
πασᾶ διατελοῦντος Καρέτο ὀνόματι, ἐφ'
ὃ ὁ ἱερεὺς νόμος ὑπέβαλλεν αὐτῇ εἰς τοιαύ-
την φρικτὴν Ποινὴν! Αἱ συνεντεύξεις τῶν
δύο ἐραστῶν διηκολύνοντο ὑπὸ τινος
Ἑβραίου, ὅστις ἄξιος ὄντως ἀπόγονος τοῦ
Ἰσκαριώτου, ἐπρόδωκεν αὐτοὺς. Εἶχε δει-
πῆται οὗτος ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Ναπολιτάνου
τὴν ἀπαισίαν ἐκείνην ἐσπέραν καὶ ἡμίσειαν
περίπου ὥραν μετὰ τὴν ἀναχώρησίν του,
συνελήφθησαν ὑπὸ τῆς περιπόλου. Τὴν
ἐπιόρσαν ἡ Γιουλοσύμ, (οὕτως ὀνομάζετο
ἡ ἀτυχὴς νεάνις) κατεδικάσθη εἰς θάνα-
τον. Τῆς ἀποφάσεως ἐκδοθείσης τὸ προ-
σώπὸν τῆς ἀπεκαλύφθη καὶ τῆς ἐτέθη εἰς
κοινὴν θέαν. Τοῦτο δὲ εἶναι ἡ μεγίστη
ἀτίμωσις τῆς Ὀθωμανίδος. Μετὰ δὲ τοῦ-
το ὠδηγήθη, ὠρυομένου καὶ καταρωμένου
τοῦ Μουσουλμανικοῦ ὄχλου, εἰς πεδιάδα,
οὐ μακρὰν τῆς πόλεως. Πρὶν ἢ φτάσῃ ἐπὶ
εἰς τὸ ἀπαίσιον μέρος, ἐν μέρει ἀπεγυμνώ-
θη, οἱ δὲ μεγάλοι μαῦρο, πλόκαμοι αὐτῆς
ἐχύθησαν περὶ τὸν λαιμὸν καὶ περὶ τοὺς
ὤμους τῆς. Ἡδύνατο δὲ τις νὰ ὑποθέσῃ
ὅτι ἡ θεὰ αὐτῆς τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἠδύ-
νατο νὰ ἀφοπλίσῃ καὶ Τούρκους ἐν τῇ
ἐκδικήσει των. Ἀλλ' ὅχι! Ἡναγκάσθη ἡ
τολαιπώρος νὰ κατέλθῃ εἰς τὴν λάκκον,
ἐπίτηδες ἀνορυχθέντα, ὅπου οἱ βάρβαροι
ἐκείνοι ἤρξαντο λιθοβολοῦντες καὶ συγ-
χρόνως ἐκφέροντες τὰς αἰσχροτάτας ὕβ-
ρεις καὶ κατάρας. Ἐβασανίσθη δὲ οὕτω

ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΕΣ ΙΔΕΕΣ ΣΕ ΠΑΛΙΑ ΧΡΟΝΙΑ

ΑΠΑΝΤΑ Ι. ΒΗΛΑΡΑ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ Γ. ΒΑΒΑΡΕΤΟΥ

Ὁ Βαβαρέτος γνωστότατος τόσο
ἀπὸ τῆς ἐπιστημονικῆς, ὅσο καὶ ἀπὸ τῆς
λογοτεχνικῆς ἐργασίας του — ἡ «Βόρειος
Ἡπειρος» εἶχε τὸ εὐτύχημα νὰ φιλοξε-
νήσῃ τὴν «Ἡπειρώτισσα» ἕνα ἀπὸ τὰ
πιο πλούσια καὶ βαρυφορτωμένα σὲ ὕλικὸ
θέματά του — ἐβγάλε στὴν ἐπιφάνεια τὸ
λησμονημένο Ἡπειρώτη βάρδο τοῦ 18ου
αἰῶνα Βηλαρά.

Ὁ Βηλαράς γιὰ τοὺς πολλοὺς, μ' ὅλο
ποῦ ἔχουν γίνεαι ἀρκετὲς ἐκδόσεις τῶν
ἔργων του ἡ πρώτη σὲ 1827 ἀπὸ τὸν
Ἀθ. Πολίτη, ἡ δευτέρα σὲ Ζάκυνθο
σὲ 1854 ἀπὸ τὸν Ἡπειρώτη Σέργιο
Ραφτάνη, ἡ τρίτη σὲ 1859, ἡ τετάρτη
σὲ 1871 (καὶ οἱ δύο σὲ Ζάκυνθο καὶ
ἀπὸ τὸν ἴδιο Ραφτάνη) καθὼς καὶ ἡ
ὑπόλοιπες τῶν Ἀθηνῶν (Σακελλαρίου
Φέξη ποιήματα) εἶναι ἄγνωστος.

Ἀπὸ τὸ Δημοτικὸ Σχολεῖο ἀκόμα θυ-
μούμαστε τὴ «Γλυκυτάτη Ἀνοιξη» ποί:

Μὲ τ' ἄνθη στολισμένη
Ροδοσιεφανωμένη
Τὴ γῆ γλυκοτηράει!

Ἦταν ἀπὸ τὰ πρῶτα «φυσιολατρικά»
τραγοῦδια ποὺ ἀποστηθίζαμε τότε καὶ
ποῦ ὁ δάσκαλος δὲν κατώρθωσε νὰ μᾶς

σχεδὸν ἐν τέταρτον τῆς ὥρας ὑπὸ βροχὴν
μεγάλων λίθων, πληττόντων αὐτὴν ὥς
ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τοὺς ὤμους καὶ εἰς
τὸν τράχηλον. Ἐπὶ τέλους Ἀλβανὸς τις
στρατιώτης, φιλανθρωπότερος πιθανῶς
ἀπάντων τῶν ἄλλων, ἔλαβε μέγαν λίθον
καὶ ρίψας αὐτὸν κατὰ τῆς κεφαλῆς τῆς
ἔθεσε τέρμα εἰς τὰς βασάνους αὐτῆς τα-
φείσης οὕτω ὑπὸ τὸν σωρὸν τὸν λίθον.
(Ἀλῆς Ἀραβαντινοῦ σελίς 375).

Ὅπως μοὶ διηγείτο ὁ καλὸς μου φίλος
κ. Δ. Γαλάνης στὰ Κατσανοχώρια πα-
λαιότερα ἡ ἀπιστία ἐτιμωρεῖτο μὲ διαπόμ-
πεισιν τῆς γυναικὸς ξανάστροφα σὲ
γάϊδαρο. Στὴ μνήμη ὧν εἶναι ἀκόμα τὸ
πάθημα τῆς Παληοκατερίνας, ἔτσι τὴν ὥνό-
μασαν μετὰ τὴν διαπομπήν της, ποὺ τὴν
ἐγύρισαν σ' ὅλο τὸ Πάτερο μὲ γιουχαῖσ-
ματα καββάλλα ἀνάποδα σὲ γάϊδαρο
καὶ ἀναγκάσθηκε ἡ γυναῖκα νὰ ἐκπα-
τρισθῇ.

(Συνέχεια εἰς τὸ ἐπόμενον)

πῇ ποτὲ τὸν τεχνίτη τους μ' ὅλες τῆς
γνώσεις του!

Ἀργότερα, πολὺ ἀργότερα μάθαμε
τὸν τεχνίτη τῆς «Γλυκυτάτης Ἀνοιξης».

Ὁ Βηλαράς παρὰ πλάνα μὲ τὸ Χριστό-
πουλο τραγοῦδισε τὸν ἔρωτα καὶ τὴ
φύση.

«Ὁ Βηλαράς — λέγει στὶς βιογραφικῆς
σημειώσεις του ὁ Βαβαρέτος — ἐκτὸς ἀπὸ
τὰ ἔρωτικά του τραγοῦδια πολλὰ τῶν
ὁποίων, καθὼς καὶ τὸ «Πουλὰκι» ποὺ
εἶναι ἔρωτικός του παιᾶν, ἐγράφησαν
κατὰ πᾶσαν πιθανότητα στὴ Βενετία,
διὰ κατώρθωσιν νὰ τιμηθῇ ἡ κορα-
λένια χεὶρ τῆς ἀγαπημένης του (τῆς
κόρης τοῦ Γεροπάνου), ἔγραψε ποικίλα
ἄλλα τραγοῦδια, τὴν περίφημη βατραχο-
μυομαχίαν καὶ 21 μύθους!

Κυρίως ὅμως ὁ Βηλαράς ἦταν καὶ μέ-
νει ἕνας καυστικώτατος σατυρικός ποιη-
τής, καὶ πρὸ πάντων εἶας γλωσσικός
ἐπαναστάτης μεγάλης ὁλκῆς.

Δεῖγμα τῆς σατυρικῆς του διαθέσεως
ἔχουμε τόσα χαριέστατα ποιήματα ποὺ
εὐτυχῶς γιὰ τὰ Ἡπειρωτικὰ γράμματα
τὸ συγκέντρωσε μὲ στοργὴ καὶ ἐπιμέλεια
ὁ Βαβαρέτος στὸν κομψὸν τόμο ποὺ κυ-
κλοφόρησε ἐδῶ καὶ λίγες μέρες μὲ χίλιες
δύο σημειώσεις γιὰ νὰ νοιώσῃ κανεὶς
ἀπ' ὅλες τῆς πλευρῆς τὸν ποιητὴ.

Μεταφέρουμε ἐδῶ ἕξι πνευ ἀνέκδοτο ποὺ
δείχνει μὲ πόσο χιούμορ ἐκφράζονταν ὁ
χαριτολόγος ποιητὴς τῆς «Ἰατρικῆς
Παρηγορίας».

«... ἡ φιλοπαίγιμων διάθεσις τοῦ Βη-
λαρά δὲν περιορίζετο οὔτε ἐνώπιον τῶν
γυναικῶν. Καθὼς μοὶ ἀφηγεῖτο ὁ κ. Δημ.
Σάργος, ποὺ τ' ἄκουσε ἀπ' τὸ Νικόλαο
Τσιγορὰ, μιὰ μέρα, ἐνῶ ὁ Βηλαράς πῆ-
γαινε σὲ Τσεπέλοβο μὲ τὸν Ἀναστάση
Σακελλάριον, συνήντησε μιὰ γυναῖκα στὴ
βρύση Κολοκύθα. Ἡ ὥραία Ζαγορισσία,
σκυμένη ὅπως ἦταν στὴ βρύση, ἀφῆνε
ἐλεύθερο στὰ κακόζηλα μάτια τῶν ἀνερ-
χομένων τὸν ἀνήφορο Ροντοβάνη, ὅλον
τὸν γυναικεῖο της πλοῦτο, ἐπειδὴ, ὅπως
συνέβαινε συχνὰ στὶς χωρικὲς τότε, δὲν

φορούσε σχετικό έσώρουχο. Ο Βηλαράς, όταν έπλησίασε, θέλησε να την πειράξει και έπειδή είδε πώς ή φούστα της ήταν κεντημένη τριγύρω με κλαδιά, ως είδος φράκτου:

—Ωμορφα τόν έφραξε; κυρά τόν κήπο! της είπε χαμογελώντας.

Η τριταπέρατη όμως Ζαγορίσσια δέν έσάστισε.

—Ναί, αφέντη, τού είπε. Για να μη μπαίνουν τὰ... γαϊδούρια!

Τό αντίκέντροισμα ήταν δυνατότερο και ο Βηλαράς δέν έδίστασε να τό όμολογήσει.

—Τήν πάθαμε, δάσκαλε, είπε στο Σακελλάριο.

Η μεγάλη του αξία έγκειται στον όιζοσπαστισμό του, πού ήταν πρωτοφανής για την εποχή εκείνη, πού κρατούσαν τό έθνος στην άμάθεια (ί μανδραϊνοι τού λογιωτατισμού.

Η «Ρωμέκη γλώσσα», βιβλίο επαναστατικό και προφητικό για την εξέλιξη της γλώσσας τού λαού έγινε στόχος της πιό άμείλιχτης πολεμικής.

Καταργεί σάν άχρηστη την ιστορική όρθογραφία ο Βηλαράς, όφου πιά ο λαός δέν κάνει τη διάκριση τών μακρών και τών βραχέων κι' ούτε ποτέ θά την κάνει, όποιος δήποτε άλλος "Ερασμος βρεθή να βάλη φράγμα στον έξελικτιζόν όούν της. Δέν φτάνει όμως αυτό. Φωτισμένος και άρχετá ξεμακρυσμένος από τὰ στενά και περιορισμένα πλαίσια τού λογιωτατισμού της εποχής του, πού και τη μεταβολή μιás κεραίας θεωρούσε έγκλημα καθοσιώσεως κατά της «γλώτ-

της τών προγόνων(!) ούραγός αλλά και πρωτοπόρος της γλωσσικής του ιδεολογίας έφερε άναστίτωση σ' όλη την εκπαίδευση με τις ιδέες του.

«Έπεξετίνατο λέγει ο Βιβαρέτος—ή εκπαιδευτική του επανάσταση—σ' όλο τό εκπαιδευτικό σύστημα της εποχής του και ήθελεν ή άνωφελής για μιá γλώσσα καινούρια και λυσιαίρη σπουδή της γραμματικής ως και ή έλληνομανία να δώσουνε τόπο στη διδισκαλία της ιστορίας, της γεωγραφίας και τών άλλων κλάδων της αληθινής φιλοσοφίας...

Ο Βηλαράς ήταν μυαλό προχωρημένο, σ' αυτό συντελούσε και ή μόρφωσή του στό έξωτερό και έχει αξία ή γλωσσική του αυτή άνταρσία σε έπική πού τό ξεμάκρυσμα από την άυστηρή προσήλωση στους καθιερωμένους τύπους αποτελούσε λιποταξία τιμωρουμένη με γενική περιφρόνηση από μέρους τών μανταρίνων τού καθαρουνισανισμού.

Ο Βηλαράς από τους φωτεινούς προδρόμους τού Δημοτικισμού, πού γνώρισαν από μιás έξ αρχής την αλήθεια και δέν έκαμαν μισοστάτης κριμιά παραχώρηση, άξιος, λόγιος και γλωσσικός μεταρρυθμιστής βρήκε στο πρόσωπο τού Βιβαρέτου τόν στοργικό εκδόχη, πού μās τον χάρισε έκέραιον σ' ένα όγκώδη τόμο, στην πιό τελειότερη έκδοση, συγχρονισμένη και συμπληρωμένη χωρίς να μείνη γραμμή έξω. Η έκδοση τών Απάντων τού Βηλαρά θά μείνη χτήμα για τις επερχόμενες Ηπειρωτικές γενεές.

A. M.

ΠΑΝΗΓΥΡΙΣ ΣΧΩΡΙΑΔΙΤΩΝ

Το Σωματεϊόν τών εν τη ξένη Σχωριαδιτών είναι από τὰ γηραιότερα Ηπειρωτικά τοιαύτα, τό όποϊον έχει ύποστή πολλές δοκιμασίες.

Συνεστήθη κατ' άρχός μεταξύ της εν Κωνσταντινουπόλει Σχωριαδίτικης Παρoικίας εν έτει 1769. Οί φιλότιμοι τότε Σχωριαδίται εύδοκίμως έγκαταστημένοι

και δρώντες εν τη πρώτη γραμμή «στα καλά παληά χρόνια» στην Πόλη «σκάρωσαν» την πρώτην ένωσην. Έκτοτε έμμεσολάβησαν διάφορα γεγονότα, παρήλθον χρόνοι και μόλις τό 1905 εμφανίζονται νέα στοιχεία πρωτοπορικά με δημιουργικήν όρεξιν να ένωθουν με νέας βάσεις εις ά-

ξιόλογον Σωματεϊόν.

Και ή «Γέννησις της Θεοτόκου»—τό όνομα της Ένώσεως έξ εύλαβείας προς την Κεντρικήν εκκλησίαν τού αγαπημένου τους χωριού—δρά έντατικώς με σκοπούς φιλανθρωπικούς μέχρις τού 1912, όπότε ή Τουρκία παρασύρεται εις την δί-νην τών Βαλκανικών Πολέμων αντιμετωπίζουσα τās άθρόας έξεγέρσεις τών όαγιάδων.

Ηδη πρό τινων μηνών, ως εις προηγούμενον φύλλον μας ανεγράψαμεν λείψανα της παλαιάς ένώσεως ήχησαν εις την σύμπτηξιν τού διαλυθέντος Σωματεϊου των.

Έκ τών πρώτων έργων τού Σωματεϊου είναι και τό διοργανωθέν την 8ην τού Σεπτεμβρίου Πα·σχωριαδιτικόν γεύμα, εις τόν συνoικισμόν Υπαλλήλων της Έθνικής Τραπέξης.

Οί άπανταχοϋ τών δύο πόλεων έγκατεστημένοι Σχωριαδίται και φίλοι της Αδελφότητος αυτών έσπευσαν άθρόοι, —όμιλεί εύγλωττότατα παρατεθιμένον στιγμιότυπον—να τιμήσουν τās προσπαθείας τού Διοικητικού Συμβουλίου.

Παρετέθει πλουσιώτατον μενού, ένω ή συγκέντρωσις έδνεύετο από πατριωτικάτα άσματα.

Μετά τό γεύμα όμίλησεν ο εξαίρετος Πρόεδρος κ. Χ. Καλύβας.

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ Κ. ΚΑΛΥΒΑ

Ο λόγος, τόν όποϊον κατά την διάρκειαν τού γεύματος, έξεφώνησεν ο πρόεδρος κ. Καλύβας έχει έν περιλήψει ως παρατίθεται κατωτέρω.

«Αγαπητοί συμπατριώται, Κυρίες και Κύριοι.

Έξ όνόματος τού Διοικητικού Συμβουλίου της Αδελφότητος Σχωριαδιτών—τού όποϊου έχω την τιμήν να προίσταμαι—λσθάνομαι την ύποχρέωσιν να σάς εύχαριστήσω θερμότατα διά την τιμήν, πού μās ειάματε να άποδεχθίτε την πρόσκλησίς μας και να παρευρεθίτε εις την σημερινήν έορτήν της αδελφότητός μας. Και τὰ εύχαριστήριά μου αυτά έξέρχονται τού κύκλου τών τυπικών τοιούτων, όταν ληφθί ή ύπ' όψιν, δι-διά πρώτην φοράν ύστερα από είκοσι

χρόνια συνέρχονται εις τό αυτό όλοι οί Σχωριαδίτες—πού διάφοροι λόγοι έφεραν εις την φιλόξενον αυτήν μητροικήν μας χώραν—και συνεορτάζουν την Γέννησιν της Θεοτόκου, ύπό τόν φερώνυμον τίτλον της όποίας ιδρύθη εν Κωνσταντινουπόλει και συνεχίζει ένταύθα την λειτουργίαν του ο Σύλλογός μας».

Διερμηνεύων την θέλησιν όλων τών συμπατριωτών μνημονεύει τών όνομάτων τών άρχικών ιδρυτών τού Σωματεϊου άειμνήτων Ι. Καραμήτρου, Χρ. Καλύβα, Θ. Παπαγιώργη, και τών κ. κ. Χ. Μπαμπάκου, Σ. Κούνη, Α. Βάγια και Πασκαλίδου. Ακολούθως κάμνει μνείαν τών πρωτοβούλζα τών όποϊών επαιήρησε την λειτουργίαν ή Αδελφότης κ. κ. Σ. Καλύβα, Άν. και Χ. Μπέλλου, Α. Παναγιωτίδου, Β. Ζώη και Ν. Καλύβα.

Αναφέρεται εις τόν σκοπόν της έορτης, τονίζων ότι αι βιωπικαι άνάγκαι αναγκάζουν τους Σχωριοδίτας να μην έρχονται συχνά εις επικοινωνίαν μεταξύ τους. Αυτό επιτυγχάνεται διά της παρούσης έορτης, ένθα αδελφωμένοι θα όρκισθουν να εργασθουν διά την εύμερίαν τών Σχωριάδων.

Ακολούθως έλαβε τόν λόγον ο Γεν. Γραμματεΰς κ. Καραγιάννης, όστις ανέλυσε διεξοδικώς τὰ διάφορα στάδια της ιστορίας τού Σωματεϊου από τού 1769 μέχρι σήμερα συστήσει, όπως βοηθήσουν όλοι όμοθυμαδόν διά να άναχθί εις την παλαιάν του περιωπήν.

Τους λόγους τών θητόρων εκάλυψαν άβίαστα και παρρησιασμένα χειροκροτήματα.

Μετάξυ τών προσκεκλημένων διακρίναμε τους κ. κ. Μπεκιαδην καθηγητήν, Μπαμπάκον μετά της οικογενείας του, Μπάντον μετε της οικογενείας του, Χαρ. Καλύβαν οικογενειακώς, Γ. Καραγιάννην μετά της μητρός του, Άντ. Μπέλλον οικογενειακώς, Χαρ. Πασπαλίδην μετά της κυρίας του, Δημ. Παπαγιωτίδην μετά της κυρίας του, Άύγεο. Γκίκαν, Άλεξ. Γκιζάνα, Άλκ. Φώτον, Ίωάν. Κυριακού, Σταύρ. Τσούκην, Χαρ. Νοτίδην, Κορκάρεν πρωτοδίκην, Ν. Χ. Καλύβαν Πρόεδρον Έργατ. Κέντρου οικογενειακώς.

ΕΟΡΤΗ ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΝΑΟΥΣΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ

Κατόπιν προσκλήσεως τών μελών του Β. Ήπειρωτικού Συλλόγου ἤρ-
θισεν ἡ συγκέντρωσις αὐτῶν εἰς τὴν
χέσιν "Ἅγιος Νικόλαος" ὅπου ἔλαβε
χώραν ἡ θεία λειτουργία εἰς τὸ ὁμώ-
νυμον παρεκκλήσιον.

Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς ἐκκλησίας
κατελήφθησαν τὰ βαθύσκια μέρη
ὑπὸ τῶν μελῶν συγκεντρωθέντων
ἐπὶ τὸ αὐτό.

Κατόπιν τῶν εὐχῶν ἐκάστου ἐπη-
κολούθησεν τὸ γεῦμα ὑπὸ ποτριωτι-
κῆν ἀτμόσφαιραν παιανίζουσας τῆς
Μουσικῆς.

Ὁ Πρόεδρος κ. Ν. Γερμάνης ηὔχα-

ρίστησεν διὰ θερμῶν πατριωτικῶν
φράσεων τοὺς προσκεκλημένους δώ-
σας συνάμα τὸ σύνθημα τοῦ χοροῦ
σέρνων τὸν ἀθάνατον Τσάμικον ἐν
τῷ μεταξὺ ἐπακολούθησαν καὶ ἄλ-
λοι χοροὶ ἐγχώριοι καὶ εὐρωπαϊκοί.

"Ἀπαντὰ τὰ μέλη σὺν τοῖς οἰκο-
γενεῖσις αὐτῶν ἔμειναν κατενθουσι-
σμένα διὰ τὴν οἰκογενειακὴν αὐτὴν
συγκέντρωσιν κατὰ τὴν ὁποίαν ἐπε-
κράτησεν τάξις ἀρίστη καὶ ἀνταξία
τοῦ χαρακτήρος τῶν Β. Ήπειρωτῶν.

Τὴν ἐορτὴν ἐτίμησαν διὰ τῆς ἀξιο-
τίμου παρουσίας τῶν ὁ Δήμαρχος
Ναουσαίων κ. Φιλώτας Κόκκινος ὁ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΞΕΝΗΤΕΙΑ

Ἀπὸ τὸ γεῦμα τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀδελφότητος Σχωριαδιτῶν.

κ. Μ. Πάξης βιομήχανος καὶ πλείστοι
ἄλλοι φίλοι τοῦ ἡμ. Συλλόγου.

Μεταξὺ τῶν προσκληθέντων οἰκο-
γενειῶν παρευρέθησαν ἡ οἰκογένεια
τοῦ Προέδρου τοῦ Συλλόγου μετὰ
τῶν δεποινίδων ἀδελφῶν Εὐδοξίας
καὶ Πολυξένης, αἱ ὁποῖαι καθ' ὅλην
τὴν διάρκειαν τῆς Ἑορτῆς ἦσαν
ἀκούρασται εἰς περιποιήσεις,

Ἐπίσης καὶ ἡ οἰκογένεια κ.Σ. Σαμα-
ρᾶ, κ.Κ. Τζιάμου κυρία Χρυσάνθη ἡ
ὁποία ὄντως ἐστόλιζε διὰ τῆς πα-
ρουσίας τῆς τὴν ὁμήγηριν διὰ τῆς
ἀόκνου προθυμίας τῆς.

Αἱ οἰκογένειαι κ.Π. Κιούτη, κ.Θ. Ἀ-
δαμίδου, μετὰ τῆς μνηστῆς καὶ ἀδελ-
φῶν του, κ. Θεοδ. Π. Χρήστου μετὰ
τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ Φανούλας,
Π. Σίνου, Γεωργίου Σίνου, Σπ.
Ἀπόστολον, Ναοῦμ Ἀπόστολον,
Ἐπαμεινῶνδα Λ. Τέμμη τὸ στολίδι
τῆς διασκεδάσεως τὸν κ. Μιχαὴλ
Νανόπουλον μετὰ τῆς κυρίας του
Κατίνας, τὸν κ. Ἀν. Λιαπούσην μετὰ
τῆς μνηστῆς του Εὐανθίας, τὸν κ.
Π. Ἀδαμίδην, τὸν κ. Ἰωάν. Τorroρῆν
τὴν περισπωμένην τῆς διασκεδάσεως
καὶ τῆς οἰκογενείας του, τὸν κ. Κ.
Πάζον, τὸν κ. Σ. Τακόπουλον ἐνθερ-
μον πατριώτην καὶ πολλοὺς ἄλλους
ὧν τὰ ὀνόματα διαφεύγουν τὴν μνή-
μην.

Τοιοιτοτρόπως κατόπιν τῆς ἁρ-
μονικωτάτης διασκεδάσεως τῶν με-
λῶν ἐδόθη τὸ σύνθημα τῆς διαλύ-
σεως παρὰ τοῦ Ἱερουργήσαντος
ὁσιολογιωτάτου κ. Παΐσιου Ραφα-
κλίδου τοῦ ἀντιστοίου παντὸς σεβα-
σμοῦ Ἐφημερίου καὶ ἐπιλέκτου μέλους
τοῦ Συλλόγου μας μετέβη ἡ ὁμήγου-
ρις ἄδουσα διάφορα τραγούδια ὑπο-
βοηθούσης καὶ τῆς Μουσικῆς εἰς τὰ
ἴδια.

Οὕτως ἔληξεν ἡ ὥραία Ἑορτὴ με-
τὰς θερμὰς εὐχὰς ἀπάντων καὶ διὰ
τὸ ἐπιὸν ἔτος.

ΉΠΕΙΡΩΤΑΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

Ο ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ

Γ. ΒΗΛΑΡΑ

Μόνε εἶπες Ἀρβανίτη
σὺν τῷ λέγγῃ κλεισοσπῆτι
Εἶδε βιὸ αὐτὸ τ' ἀγροῖμι;
ὄρνιο τρέχει σὺν ψοφῆμι.
Ἄλλο τόσο εἶναι φίλος
ὅσο λυσσασμένος σκύλλος.
Τ' Ἀρβανίτη πρώτη χ' ὦρι
ὅ,τι ἔχεις νὰ σὺ πάρη
Ποῦ σταθῇ καὶ ποῦ περάσῃ
ὅ,τι βροῇ θὰ σὺ χαλάσῃ
Ὅλο-ὄλο ἡ τιμὴ του
κοίμεται ἀπ' τὴν . . . πορδὴ του;
Πάστρα λέει μὲ τὸ στόμα
κι' εἶναι ἀκέρως ὄλο βροῦμα
Προκοπὴ σὺν τ' ἄγριο γίδι
στὴν κακία τέλει φεῖδι.
Ἄντα θέλει νὰ εὐγενίσῃ
πρῶτος λόγος θὰ σὺ βοίσῃ
Ὡς καὶ τοὺς διακοναρέους
τοὺς μετ' εἰ νοικοκυραίους
Τ' ἄλλονοῦ λιανό* φρονάει
δὲ χορταίνει ὄλο πειν εἰ
Στὸ καλύβι ποὺ φωλιάζει
κάνα εἶδος δὲν πιάζει**
Κιαπὲ μόνε ἀπέκει βγήκε
σ' ἄρχοντιές αὐτοῦ ἐμπήκε
Εἶναι ὁ Σκέντος τοῦ Σκεντέση
πρόπει ὁ κόσμος νὰ τὸν ξαίρῃ
Σὰν θελήσῃ
νὰ μισήσῃ
τὴ ζωὴ σου
καὶ τιμὴ σου
ν' ἀρνηθῇ καὶ βιὸ καὶ σπῆτι
Πῶσε φίλο Ἀρβανίτη! . . .
Ἄπαντα Βηλαρᾶ
ἐπιμελεῖα Γ. ΒΑΒΑΡΕΤΟΥ

* λιανό — τὰ λεπτά, τὰ φιλά
** ποτάζει — τιποτα δὲν ἐξουσιάζει. Τὰ ἔχει
δηλ. ὅλα κλεμένα! . . .

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΤΟΥ ΝΕΚΡΟΥ ΑΔΕΡΦΟΥ! (*)

Μάννα με τούς έννιά σου γιούς
με τις έννιά νυφάδες
καί με την Εύδω μοναχή
μοναχοθυγατέρα.

Προξενητάδες έρχονται
πολύ μακριά απ' τὰ ξένα.
"Όλοι την έδιναν
κι' ή μάννα δέν την έδινε.
"Ο Κώστας ό μικρότερος
πολύ την αναγκάζει.
—Κώστα μ' έχομε καί θάνατο,
μέ ποιόν θά πάη
μέ ποιόν θαρρή
καί ποιόν θά λά την φέρη;
—Μάννα μ' έγώ θά λά την πάνω
κι' έγώ θά λά τη φέρω.

Έπέθαναν έννιά οί υιοί
μέ τις έννιά νυφάδες
καί μίσκει ή μάννα μοναχή
καί κάθεται καί κλαίει.
Τόν Κώστα αναθεμάτιζε
Τόν Κώστα αναθεματάει.
Τ' ανάθεμα ν' άχεις, Κώστα μ'
που μ' έδωκες την Εύδω μου
πολύ μακριά στά ξένα.

"Ο Κώστας κάπου τ' άκουσε
καί κάπου πήρε ψήφο
Κλωτσιά δίνει του γκριμπουριού (1)
καί βγαίνει ό Κώστας έξω.
Κάνει την πέτρα άλογο
καί τό κεμέρι σέλλα.

Στό δρόμο, όπου πήγαινε
στό δρόμο, που πηγαίνει.
Παρακαλούσε κι' ήλεγε
παρακαλεί καί λέγει.
—Δώδεκα δίπλες ό χορός
κι' ή Εύδοκιά στη μέση.
"Η Εύδω τόν αγνάντεψε
κι' απ' τό χορό έβγήκε.

—Καλή μέρα σου, Εύδω μου

καλώς τον τόν Κωστάκη.
—Κωστάκη μ', άν ήρθες για καλό
νά κάτσω φορεμένη
Κώστα μ', άν ήρθες για κακό
νά ντύσω τὰ λερά μου.
—"Αίντε, Εύδω μ' άίντε
νά πάμε στη μαννίτσα.

Στό δρόμο, όπου πήγαιναν
στό δρόμο που πηγαίνουν.
Πουλάκι πάησε κι' έκατσε
στου Κωσταντα τη σέλλα.

Ούτε σαν πουλι έλάλει
ούτε σα χελιδόνι.
Έπερβατούσε κι' ήλεγε
άνθρωπινη κυβέντα
πώς περβατούν οί ζωντανοί
μέ τούς άποθαμένους.
—Κώστα μ' τι λέει τό πουλι
τι λέει τό χελιδόνι.
—"Αίντε Εύδω μ' άίντε
νά πάμε στη μαννίτσα,
πουλάκι είναι άς λαλεί
άηδόνι άς άηδονίζει.

—Κώστα μ' γιατί είσαι κίτερος
μυρίζεις χωματίλιες.
—"Αίντε Εύδω μ' άίντε
νά πάμε στη μαννίτσα.

Κοντά-κοντά που ζύγωσαν στη πόρτα:
"Αίντε Εύδω μ' άίντε
σύρε στη μαννίτσα,
τι' άφησα τό καλαμάρι
πίσω από τόν "Αγιο Δήμο (2)
καί πάω νά τό πάρω.

—Καλή μέρα σου μάννα μου!
—Καλώς την Εύδω πούρθε
Εύδω μου τό ποιός σε ήφερε
τό ποιός θά λά σε πάνη
—Μάννα μ' ό Κώστας μ' ήφερε
ό Κώστας θά με πάνη.
Μάννα ξεφύχισε στη γωνιά
κι' ή Εύδοκιά στη θύρα.

*) Παράλλαγή του τραγουδιού στα Λαογραφικά του Πολίτη.

1) Γκριμπουρί—φίρετρο ή νεκροκάσα. Γκριμπουρί στην Ήπειρο λένε σήμερα καί τὰ μελισσοκάσσα.

2) "Αγιος Δήμος—"Αγιον Βήμα.

Η ΕΚΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΔΡΟΠΟΛΙΤΩΝ

Η τρίτη εκδρομή, την οποίαν εν συνεχεία κατά τό διάστημα της θειικής σαιζόν διοργάνωσε εις τό Μεγάλο Πεύκο ό Όμιλος Δροπολιτών είχε όλως εξαιρετικήν επιτυχίαν.

Έκατό άτομα, φυσιολάτραι, μέλη καί φίλοι του Όμίλου μετάς οικογενείας αυτών έλαβον μέρος. Αποβιβαθέντες εις τό Μ. Πεύκο κατεσκήνωσαν υπό τη σκιάν των πεύκων.

Κατά τας προμεσημβρινάς ώρας έπεδόθησαν εις τό κολύμπι μέ έξαιρετικό κέφι. Ακολούθως μιζ όμις έπεσκέφθη την Φανερωμένην.

Μετά την επάνοδον έγένητο ή κλήρωσις του λαχείου, του οποίου τυχερός άνεδείχθη ό πρόεδρος κ. Τσάρας λαβών μαν φωτογραφικήν μηχανήν, την οποίαν καί έδώρησε εις τόν Όμιλον.

Τό έσπέρα παρεκάθησαν εις γεύμα άπαντες κατά την διάρκειαν του οποίου ό πρόεδρος κ. Δ. Τσάρας ώμίλησεν έξάρas την δραστην του άρτισυστάτου Σωματείου. Είτα ώμίλησεν ό Γεν. Γραμματεύς του Βορειοηπειρωτικού Συλλόγου κ. Καρζής συγχαρείς τό Συμβούλιον. Ακολούθως ό κ. Μ. Πάντος εκ μέρους τής Ήπειρωτικής Νεολαίας δεεθεβαίωσε τό Δ. Συμβούλιον ότι ό Όμιλος τυγχά-

νει έξαιρετικής εκτιμήσεως διά τας προσπαθείας του.

Μεταξύ των μετασχόντων διακρίνωμεν τας διδας: Όλγαν καί Έλένην Ευραφοπούλου, Αμαλίαν Παπαμάρκου, Ειρήνην καί Αλεξάνδραν Γαζή, Άνναν Ραυτοπούλου καί Γωγώ Ντούδλη. Τους κ.κ. Μ. Πάντον μετά της οικογενείας του, Δημ. Τσάραν πρόεδρον μετά της κυρίας του καί του υιού του, Χρ. Καρζήν δικηγόρον Γεν. Γραμματέα του Βορειοηπειρωτικού Συλλόγου, την οικογένειαν Δαμκαλίδου, τόν κ. Β. Παπαμάρκου μετά της οικογενείας του, την οικογένειαν Γαζή, Μ. Κασούταν οικογενειακώς, οικογένειαν Ραφτοπούλου, οικογένειαν Ευραφοπούλου, Β. Ντάκον οικογενειακώς, οικογένειαν "Ηλ. Πάντου, Γ. Παπαδόπουλον οικογενειακώς, Ι. Ντούδλην μετά της αδελφής του, Χ. Σαχίνην Γεν. Γραμματέα του Όμίλου, Δ. Ντάγκαν, Γ. Οικονομίδην, Ν. Μάσιον ταμιάν του Όμίλου, τούς αδελφούς Κυριάκη μετά της μητρός των κ. Σίγκαν μετά του υιού του, τόν κ. Καραδήμαν, Α. Ζήσην, Θ. Σαχίνην, Ν. Τσαδάραν, Εύάγ. καί Άνδρ. Κέντρου, Μ. Πόλιον, Ι. Παρασκευαν, Βασ. Παλλαν, Σ. Μάσιον, Φ. Πάντον καί άλλους πολλούς των οποίων τὰ όνόματα μäs διαφεύγουν.

Στιγμιότυπον από την εκδρομή του Όμίλου Δροπολιτών στο Μπογιάτι

ΕΞ ΟΙΚΕΙΩΝ ΤΑ ΒΕΛΗ..

Ἀποσπῶμεν ὀλιγόστιχα τινὰ ἀπὸ τὴν «Φωνὴν τῆς Ἀλβανίας».

Δὲν μᾶς ἐνδιαφέρουν οἱ ἰδεολογικαὶ πεποιθήσεις τοῦ συντάκτου τῶν γρομμῶν αὐτῶν.

Μιὰ εἶναι ἡ ἀλήθεια. Ὅτι ἡ Ἀλβανία ὡς κράτος οὐτακυβέρνητον, οὐτσουντηρούμενον δὲν εἶναι βιώσιμος. Αὐτὸ διακηρύσσουν μετὰ τινος ἀποισιοδοξίας καὶ αὐτοὶ εἰς Ἀλβανιστὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ συγκεκαλυμένως κάπως, ὑπὸ τὸ πρῖσμα τοῦ μαρξισμοῦ καὶ ριζοσπαστισμοῦ, διὰ τοὺς ὁποίους μόνον τὸ καθεστὼς εἶναι δοσίλογον διὰ τὴν κατάστασιν!!

«Ἡ Ἰταλία φαίνεται λίαν ἐνδιαφερομένη διὰ τὸ φέουδόν της.

Ἰταλοὶ στρατιωτικοὶ ἀπὸ πολλοῦ τῶρα μελετοῦν τὰ πρὸς τὴν Γιουγκοσλαυτὶαν μέρη τῆς Ἀλβανίας.

Ἡ ἐξωτερικὴ πολιτικὴ τῆς καθ' ὅλα καθυστερημένης Κυβερνήσεως δὲν εἶναι σταθερὰ πρὸς κανένα τῶν γειτονικῶν κρατῶν.

Πρὸ τινος ἐπιθυροῦν ὅτι ἡ Ἀλβανία ἤρχετο εἰς συνεννόησιν μετὰ τῆς Γιουγκοσλαυτίας. Φαίνεται ὅμως ὅτι αἱ διαπραγματεύσεις αὗται κατέληξαν εἰς πλήρες ναυάγιον. Ἡ δὲ αἰτία ἀπλουστάτη.

Τὸ Βελιγράδιον ἐπληροφορήθη μετ' ἐκπλήξεως ὅτι Ἰταλικὴ ἀποστολὴ ἀπὸ ἀνωτέρους καὶ κατωτέρους στρατιωτικούς ἐμελέτα τὰ πρὸς αὐτὸ στρατηγικὰ μέρη τῆς Ἀλβανίας, ὅθεν διεμήνυσεν εἰς τὰ Τίρανα ὅτι ἔχει ὑποχρέωσιν νὰ μὴν ἐρωτοτροπῇ μετὰ τὴν Ρώμην.

Ἡ αὐτὴ ἐφημερίς διὰ τὸ «καθεστὼς» καὶ τὴν κυβέρνησιν.

— Ἡ ζωὴ ἐνὸς ἀσθενοῦς δὲν εἶναι δυνατόν νὰ παραταθῇ ἐπ' ἀπειρον δι' ἐνέσεων. Διὰ δανείων, τὰ ὁποῖα διαρκῶς συνάπτει τὸ ἄνομον καθεστὼς δὲν εἶναι δυνατόν νὰ προλαμβάνεται ἐπ' ἀπειρον ἢ κατάστασις.

Μιὰ κυβέρνησις, ἡ ὁποία πληρώνει τοὺς ὑπαλλήλους της μὲ ξένο χρῆμα χορηγούμενον ὑπὸ τύπον ἀνεξοφλή-

των δανείων, ὡς «ψυχικὸ» εἶναι πεπρωμένον νὰ ἐξαφανισθῇ.

Οἱ νεόπλουτοι τῆς Ἀλβανίας χωρὶς νὰ ἐρυθριοῦν ἀρπάζουν τὸν ἄρτον τοῦ χωρικοῦ ἀπὸ τὸ στόμα.

Ἀργότερα θὰ ἀναρριπίσουν καὶ τὴν στάχτην τῆς ἐστίας του.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὁ πολιτισμένος κόσμος μανθάνει ὅτι ὁ Χαμίτι ἀπέθανε ἐν Τουρκίᾳ καὶ ἀνεβίωσε Σουλτάνος ἐν Ἀλβανίᾳ.

Οἱ κύριοι αὐτοὶ ἀντὶ νὰ εἰσαχθοῦν εἰς δίκην, διευθύνουν τύχας λαοῦ. Αὐτοὶ, οἱ ὁποῖοι ἕως χθὲς δὲν εἶχον τσαρούχια, σήμερον ἔχουν ιδιόκτητα αὐτοκίνητα καὶ λαμβάνουν παχυλοὺς μισθοὺς.

Ἡ κλοπὴ, ἡ ἀγοραπωσύνη, ἡ δημαγωγία, ὁ χαφιεδισμὸς κατήντησαν ἱερὰ σύμβολα....

Σ. Σ. Β. Η. Τὸ περίεργον εἶναι ὅτι ὅλαι αὗται αἱ ἱερεμιάδες περὶ τὴν ἀποκαρδιωτικὴν κατάστασιν τῆς Ἀλβανίας γράφονται ἀπὸ Ἀλβανούς!....

ΣΥΝΤΟΜΟΙ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ

ΚΕΡΚΥΡΑ (τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας). Κατὰ πληροφωρίαν ἐξ Ἀλβανίας παρὰ τὴν ἐκδοθεῖσαν ὑπὸ τῆς Κ.Τ.Ε. ἀπόφασιν τὰ σχολεῖα τῆς Ἑλληνικῆς μειονότητος Δελβίνου καὶ Χειμάρρας παραμένουν εἰσέτι κλειστά.

Μάλιστα δὲ εἰς τὴν Χειμάρραν αἱ Ἀλβανικαὶ Ἀρχαὶ ἤρχισαν ν' ἀσκοῦν πιέσεις, ὥστε νὰ δεχθοῦν οἱ κάτοικοι τῆς ἐν λόγῳ ἐπαρχίας Ἀλβανικὰ μόνον σχολεῖα. Κατόπιν τούτου οἱ κάτοικοι προέβησαν εἰς ἔντονον διαμαρτυρίαν ἀπεργήσαντες καὶ ἀρνηθέντες νὰ ἀποστείλουν τὰ τέκνα τῶν εἰς τὰ Ἀλβανικὰ σχολεῖα, τὰ ὁποῖα κατόπιν τούτου δὲν ἤρχισαν ἀκόμη λειτουργοῦντα.

Τοσοῦτος δὲ εἶναι ὁ ἀναβρασμός,

Εἰδήσεις ἀπὸ τὴν Πατρίδα

Στὰ Μπάνια

Κατ' εἰδήσεις ἐκ Βορ. Ἠπείρου ἐπνίγη ἐν ᾧ ἐλούετο εἰς τὸν ποταμὸν «Ἄδων» ὁ νεαρὸς Ἀναστ. Μάνθου καταγόμενος ἀπὸ τὸ Κιλκίσι τῆς Πρεμετῆς.

Ἐξαδέλφων ξυλοδαρμός!

Ὁ Ἀλ. Κουσύρης ἀπὸ τὴν Λιούσκοβα τοῦ Πικιράσι ἐλθὼν εἰς λογομοχίαν μετὰ τῆς εξαδέλφης του Εὐγενίας Κουσόρη ἐδάρη ἀνηλεῶς.

Ἀπόπειρα βιασμοῦ

Ὁ Μάλιο Ἀλῆς ἀπὸ τὸ Πατσομίτι Πρεμετῆς ἀπεπειράθη νὰ βιάσῃ τὴν Ἑλένη Μακεύτη ἀπὸ τὴν Χοτόβα Πρεμετῆς.

Λεπτομέρεια ἀναφέρουν ὅτι ἔλαβε χώραν δραματικὴ πάλιν ἡμερὰ τοὺς ἀγρούς, ὅπου ὁ ἀφηνιάσας Ὁθωμανὸς Σιληνὸς εἶχε τρέψῃ εἰς φυγὴν τὴν Ὁρειάδα τευ!...

Ἐπὶ παρανόμῳ συμβιώσει

Παραπέμθησαν εἰς δίκην ἐπὶ παρανόμῳ συμβιώσει ὁ Μιχ. Πλάκης ἀπὸ τὸ Γκοσμάρι καὶ ἡ μετ' αὐτοῦ συζῶσα Γιαννούλα Κότσι ἀπὸ τὴν Δερβιτσιάνη.

Οἱ κακοὶ λογαριασμοὶ κάνουν τοὺς κακοὺς φίλους!...

Ἐξ οἰτίας ἐκκρεμοῦς λογαριασμοῦ ἐτραυματίσθη ὁ Σωτήριος Νικολός ἀπὸ

ὥστε ἡ Ἀλβανικὴ Κυβέρνησις, πρὸς ἀντιμετώπισιν τοῦ φιλοπολέμου χαρακτήρος τῆς ἡρωϊκῆς Χειμάρρας ἤχθη εἰς τὴν λήψιν ἐντόνων μέτρων, ἐνισχύσασα τὴν στρατιωτικὴν της ἐν Χειμάρρᾳ φρουρὰν μὲ τρεῖς λόχους Στρατοῦ.

Σ.Σ.Β.Η. Τὰ γεγονότα ταῦτα μᾶς ἐμδύλουν εἰς σκέψεις περὶ τῆς καλῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἀποφάσεων τῆς Κ.Τ.Ε. δοθέντος ὅτι ἡ Ἀλβανία μᾶς ἔχει συνηθίσει νὰ δυσπιστῶμεν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων, ἃς ἀνέλαβεν τοσάκις ἀπέναντι τῆς μειονότητος.

τὸν Ἀπόστολον Τζέτζαν κάτοικον Λεσκοβικίου.

Συμπλοκὴ διὰ προσωπικοὺς λόγους

Ὁ ἄνεργος μηχανικὸς Ναπολέων Πίνδος ἐκ Πρεβέζης κατεγόμενος καὶ κατοικῶν εἰς Ἀγίους 40 καὶ ὁ Ρομαντὰν Πασάρης ἐτραυματίσθησαν ἀλλήλων μὲ τὰς ὑδρίας τοὺς λόγους τὸν Ἰωάννην Πρέλον ἐκ Σκόδρας.

Μαλλιοτραβήγματα

Ἐνῶ ὑδρεῦοντο εἰς τὴν κοινὴν βρύσιν τοῦ χωρίου Μεμούσπεη Δελβίνου ἡ Μαρία Σπύρου Γρηγόρη μὲ τὴν Τσεβὴ Γιάννη Ρώσο ἐπετέθησαν ἀλλήλων μὲ τὰς ὑδρίας καὶ ἀλληλοετραυματίσθησαν.

Λόγῳ τῆς γυναικοσυμπλοκῆς αὐτῆς φέρονται ὅτι ἐκάστη ἐξ αὐτῶν ἤθελε νὰ «γεμίῃ πρώτη».

Ἡ δρᾶσις τῶν τροχῶν

Τὸ αὐτοκίνητον τοῦ ἐκ Μουζίνης σωφὲρ Ἀχιλλέως Γκιόκα ἐνῶ ἔτρεχε μὲ ἱλιγγιώδη τοχύτητα παρέσυρε καὶ ἐτραυματίσε ἐλεφρά τὸν Μουχαρέμ Γιονοῦς ἐξ Ἀγίων Σαραντῶν.

Χάριν διασκεδάσεως....

Εὐρισκόμενος εἰς τὰ λουτρά τῆς Γεφύρας τοῦ Καντὴ ἐπυροβόλει ἀσκόπως πρὸς διασκέδασιν ὁ Δήμος Πρίφτης ἀπὸ τὴν Χοτόβα Πρεμετῆς τραυματίσας παρατυχόντα.

Αὐτοκτονία

Ἡτοκτόνησε ὁ φθὺς εἰς τὰ ὕδατα τοῦ Ἀώου ὁ Ἀπόστολος Νασὺμ κάτοικος Ἑλεούσης Πρεμετῆς πάσχων ἐκ νεύρασθενείας.

Τὸ δράμα τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων

Πληροφορούμεθα ἐξ Ἀργυροκάστρου ὅτι ὁ γραμματεὺς τῆς Κομμουνῆς τοῦ Παντελεήμονος Κονισπόλεως Ἰωάν. Ρουμπουλᾶκος παρεφρόνησε ἐνῶ μετέβαινε εἰς Ἀργυροκάστρον.

Ἐπὶ τῷ σκοπῷ ν' ἀποσταλῇ εἰς Αὐλῶνα ἐκρατήθη εἰς τι νοσοκομεῖον τῆς πόλεως. Διαφυγὼν ὅμως τὴν προσοχὴν τῶν φυλάκων κατέπεσε ἀπὸ τὸν ἐξώστην τοῦ

Νοσοκομείου παθών κατάγμα τοῦ ἑνὸς ποδός.

Ἐπὶ ἐμπρησμῷ

Πληροφορούμεθα ἐκ Δελβίνου ὅτι ὁ Ἰωάννης Μουστάκης ἐκ τοῦ χωρίου Π. τοῦ πορεπέμφθη εἰς δίκην ἐπὶ ἐμπρησμῷ διότι προεκάλεσε πυρκαϊάν εἰς τὴν θέσιν «Παλαιομονάστηρον» ἢ ὁποῖα ἀπετέφρωσε 9 ρίζας ἐλαιῶν τοῦ Ι. Οἰκονόμου, 3 ρίζας τῆς Βαρβάρας Οἰκονόμου, 3 ρίζας τοῦ Ἀναστασίου Λισκόβου, μίαν ρίζαν τοῦ Ἀνδρέα Μινέλη καὶ μίαν τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἱεροῦ χωρίου.

Οἱ ποντικοί!...

Πληροφορούμεθα ἐκ Βερατίου ὅτι ὁ Ἰωάννης Σελμάνι ἀπὸ τὴν Στέρβα ὑπεξήρεσε 20 χρυσὰ φράγκα ἀπὸ τὸν Νικόζη Μυρταϊζά, ἐνῶ ὁ τελευταῖος ἐκοιμάτο εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον «Ἀδριακίκο».

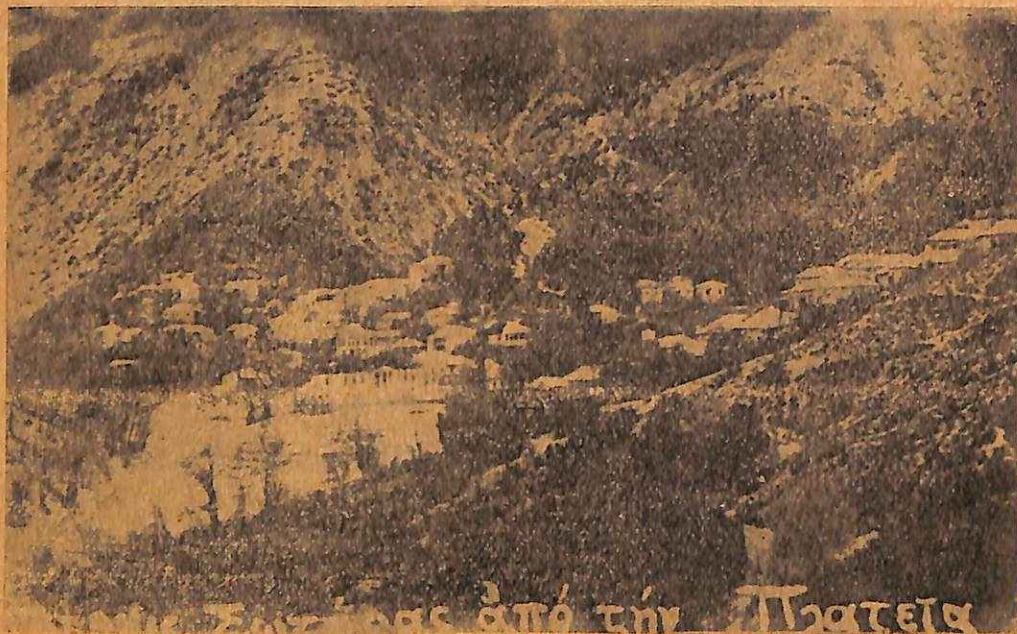
ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ἡ Ἑπειρωτικὴ συνάδελφος «Νέος Ἑπειρώτης» ἀπαλλαγείσα τῶν δεσμῶν μετὰ τῶν γνωστῶν Ἑπειρωτῶν πολιτευτῶν καὶ δοκιμασθεῖσα ὑπὸ πολλὰς περιπετείας συνεχίζει συγκεντρώνουσα ὁλόκληρον τὴν συμπάθειαν τῶν Ἑπειρωτῶν ἀπρόσκοπτον τὴν σταδιοδρομίαν τῆς ὑπὸ ὅλως νέον τίτλον «Πρωῖα» καὶ ὑπὸ τὴν διευθύνειν τοῦ σθεναροῦ φίλου καὶ συναδέλφου κ. Κώστα Τέκτονος.

Ἡ «Πρωῖα» μὲ τὸν χαρακτηριστικόν της τίτλον θ' ἀποτελέσῃ χαραυγὴν ἐξυγιαντικὴν διὰ τὴν Ἑπειρωτικὴν δημοσιογραφίαν.

— Ἐντὸς τῆς ἐβδομάδος ἐπανεκδίδεται ἡ συμπαθὴς συνάδελφος «Ἀγών» ἀποκατασταθείσης τῆς υγείας τοῦ διευθυντοῦ της συνδέλφου κ. Λαμπρίδη.

ΕΙΚΟΝΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ

Ἀποψὶς χωρίου Σωτήρας ἀπὸ τῆς πλατείας
Διακρίνεται τὸ Κοινοτικὸν σχολεῖον.

[Φωτογρ. κ. Θ. Καρασό]

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΙΤΑΛΙΑΣ & ΑΛΒΑΝΙΑΣ

Κατὰ πληροφορίας μὴ ἐπιβεβαιουμένης εἰσέτι εὐδαμόθεν ὑπεγράφη μετὰ τὴν Ἰταλίαν καὶ Ἀλβανίαν μυστικὴ συμφωνία στρατιωτικῆς φύσεως, ἐνδιαφέρουσα τὰ ἐν τῷ Ἀδρία ἔχοντα συμφέροντα κράτη τῆς Βαλκανικῆς.

Κατὰ τὴν ὑπογραφεῖσαν συμφωνίαν, ἡ ἀλβανικὴ κυβέρνησις ὑποχρεοῦται νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ὁχύρωσιν τῶν Ἀκροκεραυνίων ὁρέων καθ' ὅλον τὸ μετὰ τὴν Χειμάρρας καὶ Αὐλῶνος διάστημα καὶ συγκεκριμένως ἀπὸ τῆς ἀπέναντι τῆς νησίδος Σάσωνος ἀκτῆς μέχρι τῆς περιφερείας Δουκίτι.

Κατὰ τὰς αὐτὰς πληροφορίας, τὰ ὁχυρωματικὰ ταῦτα ἔργα θέλουσιν ἐκτελεσθῇ ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐπίβλεψιν καὶ ὁδηγίαν τοῦ Ἰταλικοῦ ἐπιτελείου, διὰ τοῦ τρόπου δὲ τούτου ἐνισχύεται ἀπολύτως ἡ στρατηγικὴ θέσις τῆς νησίδος καὶ γενικώτερον ἡ Ἰταλικὴ κηδεμονία εἰς τὸ στενὸν τοῦ Ἀδρία.

Εἰς ἀντάλλαγμα τῆς συμφωνίας ταύτης, εἰς τὴν δέον ν' ἀποδοθῇ καὶ ἡ στάσις τῆς ἀλβανικῆς ἀντιπροσωπείας ἐν Γενεύῃ εἰς τὸ ζήτημα τῶν ἐναντίον τῆς Ἰταλίας κυρώσεων, ἡ Ἰταλία ὑποχρεοῦται νὰ χορηγήσῃ πρὸς τὴν Ἀλβανίαν δάνειον 60 ἑκατομμυρίων φράγκων χρυσῶν, πληρωτέων εἰς ἑξ ἑτησίας δόσεις ἀνὰ 10 ἑκατομμύρια κατ' ἔτος.

ΜΕ ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ

— Καὶ αὐτὴν τὴν φορὰν καθυστέρησεν ἡ «Βόρειος Ἑπειρος» λόγῳ τῶν περιστάσεων.

— Δὲν ἔχει ὅμως τοῦτο σημασίαν

διότι δὲν εἶναι φύλλον εἰδησεογραφικὸν σκοποῦν νὰ μεταδώσῃ ἐν ἀκαρεῖ εἰδήσεις εἰς τοὺς ἀναγνώστας της.

— Ἀνεμένομεν τὴν ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Κ.Τ.Ε. ἐπὶ τοῦ σχολικοῦ μας ζητήματος διὰ νὰ γράψωμεν ἐν ἐκτάσει δίδοντες τὰ μᾶλλον διαφωτιστικὰ στοιχεῖα.

— Εἰς τὸν Ἀθηναϊκὸν τύπον ἐγράφησαν ἀτυχῶς καὶ πολλαὶ ἀκρίβειαι.

— Ἡμεῖς συνεπεῖς πρὸς τὴν ἀποστολήν μας δὲν ἠδυνάμεθα νὰ θυσιάσωμεν τὴν ἐνημερότητα εἰς τὸν βωμὸν τῆς ἐπικαιρότητος.

— Στὰς 15 Σεπτεμβρίου ἡ Ἑπειρωτικὴ Νεολαία Ἀθηνῶν ἔδωκε πλουσιώτατον γεῦμα εἰς τὸν «Φάρον» Παλατοῦ Φαλήρου στεφθέν ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας.

— Κοντὰ στὸ Φαληρικὸ κύμα, ποῦ ἀρχίζει σιγά σιγά νὰ φουσκῶνῃ ἐνῶ δέχεται τὴ σκία, ποῦ ῥιχνον ἀπὸ τὸν φαινοπωριτικὸν οὐρανὸ τὰ παραδὸν τῶν συγγένων ἡ Ἑπειρωτικὴ Νεολαία πέρασε μία ἀλησμόνητη Ἑπειρωτικὴ βραδυά.

— Συγχαρητήρια στὸν Πρόεδρον κ. Χρήστου συγχαρητήρια στὰς διοργανωτάς.

— Παρακαλοῦνται οἱ ἀπανταχοῦ φίλοι μας, ὅπως μᾶς ἀποστέλλουν φωτογραφίας ἀπὸ τὴν ἰδιαιτέραν Πατρίδα των, στολὰς, τοπία, ὅ,τι νομίζουν πῶς ἐνδιφέρει τὸ πλοῦσιον φωτογραφικὸν ρεπορτάζ τῆς «Β. Ἑπείρου».

— Εἶναι φυσικὸν πρὸς ὅλη τὴν πλουσίαν μας συλλογὴ νὰ μὴ ἔχῃ φωτογραφίας ἀπ' ὅλη τὴν Βορείον Ἑπείρον. Τὰ κατὰ τὰ συμπληρώνουν οἱ συνδρομηταὶ μὲ ἀποστέλλοντες τοιαύτας με ἐρηγῆσαι καὶ λεζάντας διὰ νὰ ἀντιπροσωπεύουν ὅλα τὰ μέρη.

— Καθίσταται γνωστὸν εἰς τὸν Ἑπειρωτικὸν τύπον ὅτι ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου, ἀφ' ἧς δηλονότι ὁ Βορειοηπειρωτικὸς Σύλλογος ἐξέδωκε τὸ ἐπίσημον Δελτίον του, τὴν «Βόρειον Ἑπείρον» παύει νὰ καταβάλλῃ συνδρομὰς διθέντος ὅτι ἡ «Β. Ἑπείρος» ἀποστέλλεται τακτικώτατα ἐπ' ἀνταλλαγῇ. Κατὰ συνέπειαν δὲν θὰ δεχθῇ ἐφημερίδας ἀπευθυνόμενὰς πρὸς τὸν Βορειοηπειρωτικὸν Σύλλογον, ἀλλὰ μόνον τοιαύτας πρὸς τὴν «Β. Ἑπείρον».

— Διαθέτομε πρὸνυούμενα τεύχη τῆς «Β. Ἑπείρου» εἰς τὰ Γραφεῖα μας. Ὅσοι ἐκ τῶν νέων συνδρομητῶν μας ἐπιθυμοῦν νὰ παρακολουθῶσιν τὰς συνεχεῖς δύνανται νὰ ἀπευθυνθῶν πρὸς ἡμᾶς, διὰ νὰ τὸς ἀποσταλῶν ἐλευθέρως ταχυδρομικῶν τελῶν.

— Ὅσοι δὲν ἐπιθυμοῦν νὰ κρατήσουν τὴν «Β. Ἑπείρον» εἶναι καιρὸς ἀκόμη νὰ μὴ δημιουργή-

κ. 'Α Κάτσ. Κωνσταντίνου. Κατάλογον συνδρομητῶν ἐλάβομεν. Εὐχαριστοῦμε θερμότατα.

κ. Κυριάκην. Ἀναμένομεν ἐνεργείας σας-καὶ ἀνταποκρίσεις συντόμους ἀπὸ τὴν ζωὴν τῶν αὐτοῦ συμπατριωτῶν μας.

κ. Π. Ἐχομεν καὶ ἡμεῖς πληροφορίας ὅτι γνωστὸς Ἀλβανιστὴς πρόκειται νὰ ἐκδώσῃ ἐνταῦθα Ἑλληνο-Ἀλβανικὴν ἐφημερίδα. Ἡ Ἑλλάς ἀτυχῶς παρέχει φιλοξενίαν εἰς τοὺς τοιοῦτου εἴδους ἐμπόρους.

κ. Χ. Νίκαν. Παρὰ τὴν ἐπιθυμίαν μας δὲν κατέστη δυνατόν νὰ καταχωρηθῇ ἡ φωτογραφία, ἡ ὁποία εἶναι ἔτοιμη διὰ τὸ ἐπόμενον φύλλον. Πνιγόμεθα ἀπὸ ὕλην. Σᾶς ἔγραψα ταχυδρομικῶς σχετικῶς μὲ τὴν γνωστήν ὑπόθεσιν. Ἀναμένω καθὼς καὶ φωτογραφίας, ἅς μοι ὑπεσχέθητε.

κ. Σ. Γεράς. Λαμβάνετε τὴν καλωσύνην νὰ εἰπῇτε εἰς τὸν κ. Πέρτσ. ὅτι κρατῶ εἰς τὴν διάθεσίν του ὑπολοιπὰ καὶ ἀναμένω συμπληρωματικὴν παραγγελίαν. Πιθανῶς κατ' αὐτὰς νὰ κατέλθωμε εἰς Ἡπειρον καὶ θὰ ἔχωμε τὴν εὐτυχίαν νὰ ἴδωμεν ὅλους τοὺς φίλους τῆς «Β. Ἡπείρου».

κ. Ν. Μάσιεν. Ἐλάβομεν. Στενικῶς δημοσιεύομεν καὶ εὐτὼ ἐκπληροῦται ἡ ἐπιθυμία σας.

κ. Χ. Καλύβαν. Μόνον περιληπτικῶς διότι δὲν ἐλήφθη ἐνκαίρως. Ἐξ ἄλλου εἶναι τότε ἡ ὕλη τοῦ Περιοδικοῦ μας τὴν ὑποχρεώσεως. Ἀς τὴν ξαναδώσουν εἰς τὸν ταχυδρόμον, χωρὶς νὰ ὑποβληθῶν εἰς ἔξοδα.

Ἐπιθυμοῦμεν καὶ ἡμεῖς νὰ σταθεροποιήσωμεν τὰ λογιστικά μας βιβλία.

— Ἡ Γενεὺς ὠμίλησεν. Σχετικῶς σχολιάζομεν. Παρακολουθεῖτε τὸ κύριον μας ἄρθρον καὶ τὰ γεγονότα καὶ σχόλια. Μόνον ἀπὸ τὴν «Β. Ἡπείρου» τὸ ἐπίσημον ὄργανον τοῦ Συλλόγου μας θὰ μαθαίνετε τὴν ἀλήθειαν.

— Ἐπανεκάμφεν ἐκ Γενεύης ὁ κ. Πέρτσ. καὶ ἀνέλαβεν τὴν ἐπιμέλειαν τοῦ Συλλόγου. Μαμόπουλος.

φορὰν αὐτὴν ὥστε κινδυνεύει νὰ πάθῃ... συμφορῶν!

κ. Φ. Βαρκεύαν. Εὐχαριστοῦμεν διὰ τὸ ἐνδιαφέρον σας.

κ. Μαρκεύλην. Στοργή σας διὰ «Β. Ἡπείρου» τιμᾷ ἐξαιρετικῶς.

κ. Ἀν. Κοσμᾶν. Εὐχαριστοῦμεν θερμότατα. Ἐλπίζομεν νὰ μᾶς τιμήγητε καὶ δι' ἄλλης συνεργασίας διὰ τὸ ἔργον μας τεύχος.

κ. Θ. Πέτρ. Ἡ ἀνυπόγραφος ὕλη ἀφορᾷ τὴν Σύνταξιν, ἡ ὁποία ὑπέχει καὶ τὴν εὐθύνην.

κ. Κ. Διάν. Δὲν ἦτο δυνατόν νὰ μὴν θίξωμεν μὲ τὴν σειρὰν καὶ ἡμεῖς τόσον κεφαλαιῶδες ζήτημα ἀναπτύσσοντες τὰς ἀπόψεις μας.

κ. Θεμ. Ραζ. Ἀς λένε. Μὴν πιστεύετε. Ἡ «Β. Ἡπείρου» θὰ συνεχίσῃ ἀπρόσκοπτα τὸν δρόμον τῆς συνεχῶς βελτιουμένης. εἰς τὰ ὅρια μιᾶς σοβαροπρεπείας, ὡς ἀρμόζει εἰς ἐν ἐπίσημον δελτίον ἐνὸς μεγάλου Συλλόγου.

κ. Περικλ. Γκάν. Μὴν παραπονῆσθε, ποὺ δὲν μπαίνουν φωτογραφίες ἀπὸ τὴν Πατρίδα σας. Στείλτε μας καὶ εἴμεθα πρόθυμοι. Δὲν μιροληπτοῦμε καθόλου. Διαλέγομε, ὅ, τι καλὸ, ὅ, τι καλλιεργητικὸ ποὺ ἔχει νὰ συγκινή. Τὸ ἅπαντον τῶν προσπαθειῶν μας εἰς τὸ ζήτημα τοῦ φωτογραφικοῦ ὅσον εἶναι ν' ἀντιπροσωπεύομεν ὅλως οἱ ἐπὶ μέρους. Κατ' αὐτὰς ἀπὸ τῆς καὶ ἄλλης συλλογῆς.

κ. Καλοῦτσην. Στοργικὸν ἐνδιαφέρον μᾶς τιμᾷ.

κ. Μ. Πασχοπέυλον. Ἐλάβομεν. Ἐκφράζομεν εὐχαριστίας.

κ. Χέλμην. Ἐκφράζομεν εὐχαριστίας. Ἐλάβομεν.

κ. Γ. Γάγκρην. Συνδρομὴ ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν θερμότατα.

κ. Δ. Λιάσκ. Ἐλάβομεν εὐχαριστοῦμεν.

κ. Μιχαηλιάτσ. Ἐτησίαν συνδρομὴ ἐλήφθη. Ἡ «Β. Ἡπείρος» εὐχαριστεῖ.

κ. Θ. Μουσελίον. Ἐλάβομεν τὴν συνδρομὴν τῆς «Β. Ἡπείρου» εὐχαριστοῦμεν θερμά.

κ. Δρόσεν, κ. κ. ἀδελφ. Καίσαρη, κ. Λίλιον, κ. Λέξον, κ. Μούτσον, κ. Ν. Πέτσον. Ἐλάβομεν. Εὐχαριστοῦμεν θερμῶς δι' εἰλικρινεῖς ἐνδιαφέρον σας.

κ. Π. Νούσην. Συνδρομὴ ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν θερμῶς. Ὁ κ. Κ. διαβιβάζει.

Μ.—

